ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

СС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 232 (8139)
ОКТЯБРИИН 2
ВТОРНИК
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые партийна хүтэлбэри доро абаха

...—малажалда эгээл хаалгатай үень болоно. Адуу ...а һайнаар үбэлжүүлээд ..., малай тоо толгойнь ...ордог, ашаг шэмэнь дээ...г ха юм. Зүбөөр эдеэ...эһээ гадна, адуу малые ...байраар гүйсэд хангахада ... тарганаар ондо оро...үнеэдһээ үбэлдөөшье һүн ... һаагдадаг, үхэл гээгдэл...еородоггүй. Теэд сад... тэжээл, дулаан байраар ...агүй газарта мал ехээр ...а, мяха, һү, ноолһон ба...абтадаг, ороондо оройто...ородог, үхэл гарзашье ... болодогынь мэдээжэ. ...а жэлнүүдэй алдуу ду...хараадаа абажа, аймагуу...үтэлбэрилхы эмхи зургаа... ерэхэ үбэлжэлгэдэ һай... бэлэдхэхэ бодото хэмжээ ...һээ абаха ёһотой байгаа. ...эшье, республикымнай ...и аймаг, колхозуудта ...элгэдэ бэлэдхэл ехэл ...ар ябуулагдажа байна. ...энь, Зэдын аймагай кол...д малай байраар дутамаг ..., сентябриин 1-нэй мэ...эр шэнэ байра бариха тү... миин 34 процент дүүр... байнхай. Хуушан байра...ай заһабарилга үшөө эхи...үй шахуу.

...э ажалаар Хориин аймагай колхозууд бүришье муу ...лтай. Шэнэ байра бариха ...бөө оройдоол 8,2 процент ...гэ. Тиин энэ гээгдэлээ мэ...э, малай байра барилгые ...мтэйгээр эмхидхэхын орон...ндэхи олохон колхозууд ...лгынгаа бригадануудые та...архинхай. Мүн Заиграйн, ...гын, Прибайкальска болон ...д олон аймагуудта иимэр... байдалтай. Ториин аймагай ...хозуудай малай байра ...р, ехэнхидээ шулуугаар ба...а эхилһэниинь ехэ һай...тай байбашье, тэдэ барил... болошогүйгөөр удааруул... Мүнөө нэгэшье байра ашаг...ада үгтөөдүй.

...жал ехэтэй хүдэлмэри ме...зацилха хэрэгтэ, үбэлжэл... бэлэдхэлгэдэ тусгаар ан...л табигдаха зэргэтэй. Энэ ...ар һүүлэй жэлнүүдтэ зарим ... хүдэлмэри хэгдэбэшье, ...эл хангалтагүй.

...олхозуудта малай байра ба...а ба заһабарилха, илангаяа ...дэ хүшэр хүдэлмэри меха...цилха хэрэгтэ МТС-үүд ту...ха уялгатай. Теэд олохон ...С-үүд малажалай үндэһэн ...ала асуудалнуудта хамаар...гүй зандаа. Тарбагатайн, ...ин, Иволгын болон ондоо... олон аймагуудай МТС-үүд фермэнүүдые механизацилха талаар юушье хэнэгүй шахуу.

Тэрэшэлэн республикын совхозуудшье малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые унжагайруулһаар байна.

Иимэ дутагдалнуудые хаража, сагай ошожо байһые мэдэжэ байһан партиин айкомууд ямаршье хэмжээ абангүй һуухадаа юу хүлеэнэ гээшэб? Тэдэ МТС болон совхозуудай директорнүүдтэ, колхозой правленинүүдтэ энэ шухала хүдэлмэриие юундэ һануулнагүйб, шанга эрилтэ хэнэгүйб?

Таряа хуряалга, тушаалга нобшорон унжагайруулһандаа найдаад лэ, шухала хүдэлмэреэ ээлжээнэй ёһоор ябуулдаг — партийна хүтэлбэрилгэдэ таарахагүй иимэ ябадалые зам дээрэһээ эрид зайсуулан хаяжа, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые хойшолуулһан гэмшэлтэ алдуунуудаа түргэн заһажа абаха саг тулажа ерээ. Тиимэһээ колхоз, МТС болон совхозуудай парторганизацинууд, партиин айкомууд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түргэдхэхэ тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалха, тэдэниие бодото дээрэнь бэелүүлхэ харюусалгата хүнүүдые томилхо, хатуу болзор болзорлохо ёһотой.

Колхозуудай барилгын бригадануудта дархашуулые нэмэжэ, тараагдаад байһан газарта тэдэниие дахин хүсэлдүүлжэ, шэнэ барилга болон хуушан байрануудай заһабарилгые, сэбэрлэлгые түргэн дүүргэхэ шухала. Тиин үбэлдөө гараха хурьгадые уужам, сэбэр, һаруул байраар хангаха хэрэгтэ тусгаар анхарал табиха хэрэгтэй.

Малай фермэ, бригадануудые оролдосотой, дүй дүршэл ехэтэй хүдэлмэришэдөөр хангаха гээшэ хойшолуулагдашагүй хэрэг, гэр байра, бани болон улаан булан, культбазанууд энэ гэһээр заһабарилан дулаалагдаха, шэнээр баригдажа байгаашань түргэн дүүргэгдэхэ ёһотой.

Тиихэдээ үбһэ сабшаха, силос дараха, солоомо сомохо хүдэлмэриие орхихогүй, харин улам шангадхаха хэрэгтэй.

Тэжээл жэжэлжэ буйлуулха байрануудые барихаяа, тэндэ тухеэрэлгэ абажа тодхохоёо, үбэлдөө уһалуури дутамаг газарта худагуудые газарай хүрэхэһөө урид малтажа абахаяа яашье мартажа болохогүй.

Тон дүтын сагта хамсыгаа хам шуужа, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэжэ орохо саг тулаа.

ТЕЛЕГРАММА

...тадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ нүхэр МАО ЦЗЭ-дунда ...радай Түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай Суглаанай Саг үргэлжын Комитедэй Түрүүлэгшэ нүхэр ЛЮ ШАО-цидэ ...эй Соведэй Премьер, Хитадай Арадай Республикын Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр ЧЖОУ ЭНЬ-лайда

ПЕКИН

...тадай Арадай Республикын долоодохи жэлэй ойтой дашарамдуу...ветскэ арадай, ССР Союзай Правительствын ба өөһэдынгөө зүгһөө ...ые, хүндэтэ нүхэдүүд, таанадаар дамжуулан ахадүү Хитадай ара... Хитадай Арадай Республикын Правительствые үнэн зүрхэнһөө ...алнабди.

...дарта Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр хитад арадай баатар...олдолгын ашаар туйлагдаһан хитадай революциин илалта дэлхэйн ...ализмда эрид шанта сохилто хээ. Энэ түүхэтэ илалта эб найрам... демократиин ба социализмын лагериин зэргэдэ бүри ехэ хүсэ нэ..., уласхоорондын байдалдахи хүсые эб найрамдалай аша туһада ...үүлэн хубилгаа.

...тадай Арадай Республика социалистическэ общество түргэнөөр ...жа байна. Дарлалтаһаа сүлөөржэ, өөрынгөө ороной эзэн болоһон ...мар амжалта туйлажа шадаха байнаб гэжэ тэрээнэй амжалта ...эли тодоор харуулна.

...рүүшын табанжэлые гол түлэб болзорһоонь урид дүүргэһэн ба ...арадай ажахы болон культурые саашадань хүгжөөхэ айхабтар ...лтонуудай хараалагдаад байһан ажалай болон политическэ үзэг...ехэ дэбжэлтын оршон байдалда Хитадай Арадай Республикын тог...дарта ойе энэ жэлдэ хитад арад һайндэрлэжэ байна.

...а түрүүн бии болоһонһоо хойшо Хитадай Арадай Республика ха...ласхоорондын аюулгүй байдалай, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай ...арадуудай тэмсэлдэ айхабтар ехэ нэмэри хэһэн байна. Эб найрам...дуратай бүхы арадуудтай хамта Хитадай Арадай Республика улас...дын түгшүүрилтэ байдалые һуларуулхын, эб найрамдалые бэхи...ын түлөө хододоо оролдожо байгаа.

...эл иимэһээ агууехэ Хитад орон бүхы дэлхэй дээрэ ехэ хүндэтэй ..., уласхоорондын хэрэгүүдтэ ехэ нүлөөтэй болоһон байна.

Манай оронуудай арадуудай хани барисаан ба харилсан ажаллал...бэришэгүйгөөр бүхэжэжэ, үргэдэжэ байһые бидэнэр баяртайгаар ...лэнэбди, энэ хани барисааемнай дайсадай ямаршье хүсэн эбдэ...адахагүй.

Жаргалтай һайхан шэнэ байдалаа байгуулгадань бүри ехэ амжалта ...хыень агууехэ хитад арадта ехын ехээр хүсэнэбди.

Советскэ болон хитад арадуудай хэтэ мүнхын хани барисаан ман... хүгжэхэ болтогой!

...эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **К. ВОРОШИЛОВ.**
СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **Н. БУЛГАНИН.**
СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр **Д. ШЕПИЛОВ**

Вьетнамай Демократическа Республикын выставкые СССР-эй парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд хараба

Москвада М. Горькиин нэрэмжэтэ культурын ба амаралтын центральна паркда нээгдэһэн Вьетнамай Демократическа Республикын выставкые нүхэд Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров сентябриин 29-дэ ерэжэ хараба.

Вьетнамай Демократическа Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Нгуэн Лонг Банг, посольствын хүтэлбэрилэгшэд, худалдаа наймаанай Бүхэсоюзна палатын президиумэй түрүүлэгшэ М. В. Нестеров, выставкын дирекциин хүдэлмэрилэгшэд парти, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдые павильоной үүдэндэ угтаа.

Нүхэд Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров выставкэдэ хоёр час шахуу байжа, хани барисаатай вьетнамска арадай экономико болон культурын хүгжэлтын амжалта харуулһан экспонадуудтай һайнаар тачилсаа.

Вьетнам арадай эрхэ сүлөөгэйнгөө, бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлые харуулһан материалтай «Эсэргүүсэлтын залай» экспозициие эдэнэр тусгаар һонирхон хараһан байна.

(ТАСС).

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Т. Шепиловэй Нью-Йорк ошохо тухай

ООН-эй Аюулгүйн Соведтэ суэцкэ асуудалай зүбшэн хэлсэгдэхэ байһантай дашарамдуулан Советскэ правительство энэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсахын тулада СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Т. Шепиловые түлөөлбэ.

Д. Т. Шепилов һаяар Нью-Йорк ошохонь.

Таряа тушааха гүрэнэй түсэбые Грузинска ССР болзорһоонь урид дүүргээ

1956 оной ургасаһаа таряа тушааха гүрэнэй түсэбые, кукурузагүйгөөр, Грузинска ССР-эй колхозууд болзорһоонь урид дүүргээ. Эдеэ хоолой үнэтэ культура болохо шэниисэ тушааха түсэбөө 121 процент дүүргэһэн байна. МТС-эй хүдэлмэриин түлөө тэдэндэ үгтэһэн счедуудаар гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Кударынхид хэлэһэн үгэдөө хүрэбэгүй

Сентябриин 24-нэй үглөөгүүр Хамнигадайн МТС-эй контородо Ждановай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цагадаев орожо ерэбэ. Энэ үедэ МТС-эй директор Пикаревский хаанашье ошооб даа, үгы байба. Агроном Алемасовада түрүүлэгшэ иигэжэ хэлэбэ: —Таряа хуряалга эхилһээршье МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдтэ хандаагүй һэм, теэд одоол мүнөө бэрхэшээлтэй сагай тохёолдоод байхада, таанарта нэгэ хэды үгэ хэлэхэ һанаатай Хүгтэ уулын хормойдо оршодог Алтай нютагһаа гүйлгэжэ ерэбэб. Юуб гэхэдэ МТС-эй хоёр комбайн эбдэржэ урагшаа ябанагүй, хоёр зуугаад гектар шэниисэ, хара таряан саһан доро дарганхай, гушан гектар хартаабха газартаа хүлдэжэ байна. Мүнөө үглөөгүүр аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Серебренниковһээ танай МТС манай колхозые шефтээ абанхай гэжэ дуулабаб. Ядахадаа, амаралтын үдэр хартаабхымнай малталсажа туһалаа хадатнай ехэл һайн байгаа...

...—Һайн, һайн, директорэй ерэмсээр дуулгуужам,—гэжэрхёод, хэлэгшыень саарһанда бэшэжэ абаба. Энэ нүхэр директортээ дуулгаа юм гү бидэ мэдэнэгүйбди. Зүгөөр энэ эбтэй хөөрэлдөөнэй һүүлээр мүнөөшье болотор өөдтэй хубилалта болоогүй.

Сентябриин 25-най мэдээгээр Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо үшөө 300 гектар ороохото культура хуряагдаагүй байһаар. Дугар Хайбзанов, Дарима Бадмаева гэгшэдэй «С-6» комбайнууд тэдэнэй хэлэһээр үдэртөө хэдэн дахин эбдэржэ өөдтэй юумэ хэнэгүй. Эдэ хоёр комбайнер хуряалгын эхилһэнһээ хойшо оройдоол 145—150 гектар туд бүридөө хадаа. Сентябриин 22—23 үдэрнүүдтэ хоёр комбайн эбдэржэ ябабагүй. Теэд эндэхи тракторна бригадын бригадир нүхэр Курикалов ямаршье хэмжээ абанагүй.

Хуряалгын хүдэлмэри юундэ иимэ удаанаар ябажа байнаб гэхэдэ, МТС-эй, колхозой хүтэлбэрилэгшэд хоорондоо нягта барисаагүй хүдэлнэ, городһоо туһалхаяа ерэһэн хүнүүдэй ажал һайнаар эмхидхэнэгүй.

—МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд үни болоо үзэгдэнэгүй, бодото туһаламжа хүргэнэгүй,—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цагадаев гомдоно. Эдэ үгэнүүдые зүбшөөжэ болохо, юуб гэхэдэ Куриколовай хүтэлбэрилдэг тракторна бригада муугаар хүдэлнэ. Поли дээрэхи солоомо суглуулгада механизаторнууд туһалнагүй.

Аймаг соогоо Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоз таряанай талмайгаар эгээн ехэ колхоз юм. 3371 гектарһаа 2234 гектар хуряагаад, саананьь 1137 гектар үлөөд байна. Эндэ юһэн комбайн хүдэлдэг. Олонхи комбайнова агрегадууд даалгабаряа дүүргэнэгүй. Захара толгой гэжэ нютагта нүхэр Аносовой хүтэлбэрилдэг таряанажалай бригада хүдэлнэ. Ток дээрэнь мянга гаран центнер шэниисэ обоологдонхой. Нэгэшье хушалтатай сарай эндэ үгы. Бороо саһанда нороһон таряан ток дээрэ эшэеэ ургажа захалаа. «Юундэ таряагаа гутаажа байнат» гэжэ асуухада, тогые даагша нүхэр Киселев «центртэ таряанай склад үгы юм» гэжэ харюусана.

Гэхэтэй хамта, колхозой центртэ байһан складууд хооһон байһаар. Нүхэр Киселев колхозой шэгнүүршэн байхаһаа гадна, МТС-эй комбайнова агрегадуудһаа ороһон таряа шэгнэжэ абадаг юм. Һарадаа МТС-һээ 400 түхэриг мүнгэ, 50 килограмм таряа абана. Комбайнуудһаа ороһон таряае зорёон даража, комбайнернуудай сохиһон таряа бага болгоно гэхэ гү, али комбайнернуудай хэһэн ажалай түлөөһые доошолуулна. Комбайнһаа ороһон таряае мэшээгынь 35 килограмм гээд абадаг байгаа. Теэд шэгнэхэдэнь мэшээгынь 45—55 килограмм болобо. Иигэжэ бункер бүриһөө 4—5 центнер таряа үлүү гаргана.

МТС-эй олон комбайнернууд үдэрэйнгөө даалгабариие дүүргэнэгүй. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлдэг нүхэр Игумнов үдэртөө арайхан гэжэ 2 гектар хадана. Ехэ-Кударын МТС-эй комбайнер нүхэр Воробьев, Бадмаев болон бусад үдэртөө 2—4 гектар хадана. Таряа хуряалгын халуун үедэ олон колхозниигууд хүбшэ һамар сохихоо ябашадаг. Жэшээлхэдэ, «Комбайн» колхозой гэшүүд Андреев, Бурлаков, Степанов гэгшэд һамарта гаранхай. Эдэнэр коммунистнууд юм, теэд парторганизациинь хэмжээ абадаггүйнь гэмшэлтэй. Тус колхоз 605 гектар үшөө хуряаха ёһотой. Мүн энэ колхоз гүрэндэ таряа тушаалгые удааруулна.

Сентябриин хорёодоор ороһон саһан зарим участогуудай таряае хэбтүүлээ. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой Ключи гэжэ газарта 200-гаад гектар шэниисэ саһанда дарагдаа. Колхозой, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд хэбтэһэн шэниисэ ямар аргаар хуряаха тухайгаа хэлсээгүй. Гэхэтэй хамта, хэбтэһэн таряа хададаг 5 механизм ашаглагдангүй МТС-тэ байһаар. Хуряалгын талаар энэ колхоз ехэ бэрхэшээлгэй байдалда ороо. Эндэ 765 гектар таряан ойроо хүртөөдүй. Хоёрдохи комплексно бригадын Хүнди, Сагаан толгой гэдэг газарта 300 гаран гектар хара таряан хуряагдаагүй.

Таряа хуряалгын бригадануудаар ябахада колхозниигуудай болон механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдадаг байһаниинь элирнэ. Полевой становуудта газетэ, журнал саг соогоо асарагданагүй. Социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй.

Тээсгэн болоһон айкомой пленум дээрэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд сентябриин 25-да гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө хүсэд дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 90 мянган пүүд таряа гүрэндэ тушааха гэжэ уялга абаһан байгаа. Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата Куйбышевай, Молотовой, Хамнигадайн МТС-эй, Ранжуровай, Ждановай нэрэмжэтэ колхозууд таряанай орондо һү, мяха тушаажа байжа уялгаяа арай шамай дүүргэхэдэнь, аймагай олонхи колхозууд, тэдэнэй тоодо Ворошиловай, Сталинай, Хрущевой нэрэмжэтэ. «Комбайн» болон бусад колхозууд дүүргээдүй. Иигэжэ кударынхид хэлэһэн үгэдөө хүрэбэгүй.

Хамнигадайн МТС-эй харьяата колхозуудта таряа хуряалга, гүрэндэ таряа тушаалга юундэ удаанаар ябажа байнаб гэхэдэ, нэн түрүүн МТС-эй механизмууд муугаар ашаглагдана, шанар муутайгаар заһагдаһан дээрэһээ поли дээрэ эбдэржэ урагшаа ябанагүй. МТС-эй дирекци (директорынь нүхэр Пикаревский, главна агроном нүхэр Шайнова) таряа хуряалгые бодотоор хүтэлбэрилнэгүй. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд МТС муу хүдэлнэ гэһэн шалтагаан урдаа барьяад, хуряалгын хүдэлмэридэ бүхы хүсэеэ элсүүлнэгүй.

Эндэ амяарлан хуряалгые тооногүй. Хүршэ Ехэ-Кударын МТС-эй колхозуудай таряанайнгаа хахадынь шахуу амяарлан хуряагаад байхада, хамнигадайнхид оройдоо мянгаад гектар энэ аргаар хуряагаа.

Партиин Кударын айком болон аймгүйсэдком таряа хуряалгые эрид шууд түргэдхэхын тула дары хэмжээ абаха ёһотой.

Д. Болхоев, манай корреспондент.

Түсэбөө хахадлангүй үбһэ сабшалгаяа орхижо байна

Ниитынгээ малые бардам хүрэхэ тэжээлээр хангахын тула Баргажанай аймагай колхозууд мүнөө жэлдэ 269 мянган центнер үбһэ, 17500 тонно силос бэлэдхэхэ түсэбтэй байгаа.

Энэ түсэбөө колхозууд хэр дүүргэжэ байна гээшэб? Үбһэ хуряаха түсэбөө дүүргэхэ аргатай байбашье, эндэхи колхозууд сентябриин 20-ной байдалаар түсэбэйнгөө хахадыень дүүргээ гэхэ гү, али 130 мянган центнер үбһэ һурилһэн байна. Аймагай оройдоол хоёр колхоз үбһэ хуряаха түсэбөө хахадһаань ехые дүүргээ, теэд нүгөөдүүлынь энээнһээшье багые дүүргээд байна. Жэшээлхэдэ, 18-дахи партсъездын нэрэмжэтэ колхоз үбһэ бэлэдхэхэ түсэбөө 42 процент дүүргэбэ. Тэрэшэлэн Уланай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо тэжээл бэлэдхэхэ түсэб хахадлаашьедүй. Иимэ байдал аймагай колхозуудта ямар шалтагаанһаа тохёолдооб гэжэ аймагай органууд, Хүнтэйн МТС-эй дирекци мэдэжэ байгаад, үбһэшэдэй ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, ажалай жаяг заршам шангадхаха тушаа хэмжээ саг соонь абаагүй.

Баргажанай аймагай колхозууд үшөө ехэ тэжээл бэлэдхэхэ арга боломжотой гэжэ бодожо үзэхэдөө ойлгомоор. Жэшээлхэдэ, 18-дахи партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо сабшалангайнь 66 процент, «Большевик» колхоздо — 44 процент, Баргажанай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо — 40 процент сабшагдаһан байха юм. Зарим колхозуудта сабшагдаһан үбһэн хуряагдаагүй байна. Үнөөхил 18-дахи партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо зуугаад га, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо (Баргажан) 70-аад га, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо 200 гаран га үбһэн хуряагдаадүй. Гэбэшье, Сталинай (Баргажан), Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудта нэгэшье хүн мүнөө үбһэ хуряалгада хүдэлнэгүй.

Карл Марксын, Сталинай (Улан), Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд хэдэн зуугаад гектар зелёнко таринхай юм. Гэбэшье, зелёнконь хуряагдангүй шэмэ шүүһэеэ гээжэ байна.

Эндэхи колхозууд силос дараха түсэбөө 52 процент дүүргэжэ, 17500 тонным орондо 9147 тонно силос дараа. Аймагай нэгэшье колхоз силос дараха түсэбөө дүүргээдүй. Гадна, овощной культурануудай, хартаабхын эшэ болон үлэгдэлнүүд силос даралгада хэрэглэгдэнэгүй.

Аймаг дотор оройдоол 3600 центнер солоомо һурилэгдөө.

Баргажанай аймагай колхозууд бүдүүн тэжээл бэлэдхэлгые бүри саһа оротор үргэлжэлүүлээл һаа, малдаа хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхэжэ шадаха байна. Юуб гэхэдэ, аймагай колхозуудта үшөө 6000 шахуу гектар сабшалан сабшагдангүй үлэхэеэ байна.

М. Байкалов.

ЭХЭ ОРОНОЙМНАЙ СТОЛИЦА—МОСКВА

Москва. Фрунзенско-набережнын райондохи Москва мүрэн.

ТАСС-эй фотохронико.

Юлиус Фучик Москва тухай, Советскэ орон ба тэрэнэй хүнүүд тухай

«Москва ургажа байна, граждании Фома Матвеич, дэлхэй дээрэ эгээн томо город болохо. Заал һаа тиихэ, эсэгэ», гэжэ советскэ арадай тон дүтын хани нүхэр Юлиус Фучик иигэжэ бэшэһэн байгаа. «Волга-Москвагай» түлөө Фома Матвеич голосовална» гэжэ очеркын герой иигэжэ хэлэһэн байна. Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр манай арадай Ленинэй захяае бодотоор бэелүүлжэ байһан тухай чешскэ уранзохёолшын олон статья, очерк соо хэлэгдэнэ.

«Правдын» хэблэлэй гаргаһан Юлиус Фучигай «Суглуулагдамал» номһоо энээн тухай, мүн бусадшье юумэнүүд тухай уншагшад мэдэхэ байна. Уранзохёолшын империализмда эсэргүү, Советскэ орондо дуратай байһаниие гэршэлһэн олон статьянууд энэ ном соо ороо.

„Лира“ гэжэ пианина

«Лира» гэжэ пианина хүндэ үшөө эли болоодүй столицын Щербаковска районой хүгжэмэй фабрикада энэ пианина бүтээгдэнэ. Бабушкин городой хүгжэмэй училищиин һургагшанар энээниие магтана. Жэлэй эсэс болотор фабрикын коллектив 500 иимэ пианина гаргахаар шиидэнхэй. 1957 ондо 1500-е гаргаха юм.

Московско планетари шэнэлэн заһагдаха

Планетари — столицын нэгэ томо культурно-гэгээрэлэй центр болохо юм. 27 жэл соо планетарида 20 миллион хүн орожо хараа.

Планетариие шэнэлэн заһаха тухай Московско Совет шиидхэбэри гаргаа. Хоёр хажуугаарнь хоёр үндэр башнинууд баригдаха. Тэрэнэй нэгэн соо телескоп тодхогдохо, нүгөөдэ соонь тусгаар түхеэрэлгэнүүд тодхогдохо юм.

Мүнөө байһан башнинуудай хажууда гурбан дабхар гэр баригдажа, тэдээнтэй нэгэдхэгдэхэ, тэрээн соонь физическэ, географическа хоёр аудитори бэлдэгдэхэ юм. Профессор М. И. Синявскиин хүтэлбэри доро хэдэн архитекторнүүд шэнэлэн заһаха проект зохёожо байна.

(ТАСС).

Партийна hуралсалай шэнэ жэлые эмхитэйгээр эхилжэ, түрүүшын үдэрhөө занятинуудаа удха hайнтайгаар үнгэргэе

Пропагандые ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулха

Партийна hуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ политhургуулиин пропагандистаар хүдэлhэн байгааб. Минии хүтэлбэрилhэн политhургуулида 13 коммунист, 3 комсомолецууд, нэгэ партийнабэшэ хүн hураа hэн.

Партиин XX съездын заабаринуудые бэелүүлэн, марксизм-ленинизмын теорие коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудтай, колхозойнгоо ажабайдалтай нягта холбоотойгоор шудалха гэжэ оролдолго хүсэл гаргаhан байгааб. Теориин асуудалнуудые, парти, правительствын шиидхэбэринүүдые аймагайнгаа болон колхозойнгоо шиидхэжэ байhан зорилгонуудтай нягта холбоотойгоор ябуулхада политическэ эрдэмээ дээшэлүүлгэдэ коммунистнууд эли бодо hонирхолтойгоор хандадаг болоно. Мүн тэдэнэй ажалай эдэбхи дээшэлнэ.

Партиин XX съездын материалнуудые гүнзэгыгөөр шудалhанай удаа, партиин шиидхэбэрие ажал хэрэг дээрээ бэелүүлхын түлөө коммунистнууд шударгыгаар тэмсэhэн байна. КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые шудалха үедөө бригада, фермэнүүдэй, колхозойнгоо малайнгаа ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар хараалhан хэмжээ-ябуулгануудаа хэр зэргэ дүүргэжэ байhан тухай, ямар дутагдалнуудай ушардаг байhан тухай сэхэ хэлсэдэг байгаабди. Занятинуудые иигэжэ үнгэргэhэнэй ашаар коммунистнуудай үйлэдбэри дээрэ бэелүүлдэг түрүү үүргэнь нилээд дээшэлээ.

Малайнгаа ашаг шэмэ дээшэлүүлхын тулада үбhэ, шэмэтэ тэжээл ехээр бэлдээбди. Нёдондонойхидоо орходоо шэмэтэ тэжээл 8 дахин ехээр бэлэдхэгдээ. 6 мянган центнер зелёнко хадагдажа, сомогдохо. Үбэлэй сагта 3 мянга тухай хони бэлшээхын тулада үбэлэй бэлшээри болгожо 143 га овёс тарябди. Үбhэ бэлэдхэлгэ дээрэ нүхэр Тараскинай хүтэлбэрилдэг звено hайнаар хүдэлжэ түсэбтэ даалгабаряа үлүүлэн дүүргээд, мүнөөшье үбhэ тэжээл бэлэдхэhээр. Политhургуулида hураhан коммунист Раднаевай хүтэлбэрилдэг барилгын бригада болзорhоонь урид 2 байра барижа дүүргээ. Тус бригадын хүдэлдэг коммунист Арсентьев, Сангадиев, партийнабэшэ нүхэд Очиров, Базаров, Колмаков гэгшэд нормоёо ходо үлүүлэн дүүргэдэг. Үбhэ хуряалгын үедэ Раднаевай хүтэлбэрилдэг бригада 800 тонно силос дараха даалгабаритай аад, 850 тонно силос дараа.

> **«Таряа талха бүри ехээр суглуулжа абахын тулада, шулуу нүүрhэ бүри ехээр үгэхын тулада, тэрэ таряа талха ба нүүрhые яабал hайнаар ашаглахаб гэжэ шиидхэхын тулада гүрэнэй экономическа байгуулалта эрхилхэ гээшэ мүнөө манай гол политика болохо ёhотой... Тиин эгээл энээн дээрэ бүхы агитаци, бүхы пропаганда эмхидхэгдэхэ зэргэтэй» (ЛЕНИН). (Зохёолнууд, том 31, нюур 346).**

Хонидойнгоо үүлтэрые hайжаруулхын тулада колхозой коммунистнууд анхарал ехээр табина. Колхоздомнай искусственна үрэжүүлгын 3 пункт эмхидхэгдэнхэй. Энэ хүдэлмэрие колхозой зоотехник хүтэлбэрилнэ.

Hуралсалай жэлэй hүүлшын занятинуудта хүдөө ажахын артелиин Устав тушаа парти, правительствын апрель hарада гаргаhан тогтоолнуудые шудалжа үзэhэн байнабди. Тус тогтоолтой танилсаад байхадамнай колхозой ниитын ажалда хүдэлдэггүй зарим нэгэн хүнүүд элирhэн байна. Шэнэ тогтоолой ёhоор ажалай эмхидхэлые hайжаруулха хэмжээнүүдые хараалжа, ажал хэрэг дээрэ бэелүүлhэмнай hайн үрэ дүн үгөө. Жэшээлхэдэ, албан-захиргаанай элдэб тушаалнуудhаа 8 хүниие сүлөөлжэ, 4700 ажалта үдэр алмагдаа. Ажал хэхэ нормо шэнээр хаража үзэhэнэй ашаар энэ жэлэй түрүүшын хахад соо 31 мянган ажалта үдэр алмагдаа. Ажалта үдэрэй минимум олоогүй колхознигуудай тоо нилээд үсөөрөө. Энэ оной август hараhаа эхилжэ, колхознай гэшүүдтэ hара бүхэндэ аванс үгэдэг болоо. Артелиингээ доторой арга боломжые зүбөөр хэрэглэдэг болоhоной ашаар, хэрбээ 1955 ондо нэгэ центнер мяха абалгада 53,7 ажалта үдэр, 1 центнер hү абалгада 14,4 ажалта үдэр, 1 центнер нооhо абалгада 288 ажалта үдэр гаргашалhан байгаа hаа, мүнөө жэлдэ ажалай нормо шэнээр табижа, үлүү гаргашануудые бага болгоhоной ашаар дээрэ заагдаhан продукцинуудай центнер бүхэниие абалгада гаргашалагдадаг ажалта үдэр 20 процентээр бага болгогдохо.

Политhургуулинуудта ябажа, политическэ эрдэмээ дээшэлүүлhэн коммунистнууд колхознигуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри шадамараар ябуулдаг боложо hурана. Коммунист Цыремпилов нүхэр Дугаровай бригадада агитатораар хүдэлдэг юм. Энэ бригадынхид 100 эхэ хонин бүриhөө 100 хурьга абаа. Үбэлжэлгын хэды орёо бэрхэтэй байдалда үнгэрөөшье hаань, хурьгадаа үхүүлэнгүйгөөр түлжүүлхэhээ гадна, тэдэнэр нёдондонойхиhоо ехэ нооhо хайшалжа абаа. Мүн комсомол нүхэр Эрдынеевэй агитатораар хүдэлдэг hаалиин гүүртынхид hү hаалгаар мүн лэ бараг амжалта туйлаhан байна.

Мүнөө жэлдэ манай партийна организацида хүдөө ажахын тодорхой экономико шудалха кружогто 17 хүн, политhургуулида 14 хүн hураха байна. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, бригадирнууд, фермэнүүдые даагшанар, тоо бүридхэлэй хүдэлмэрилэгшэд мэргэжэлтэд колхозой экономикын асуудалые hарадаа хоёр дахин сугларжа шудалха юм. Тэндэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд, счетоводууд, зооветеринарна мэргэжэлтэд шухала шухала асуудалнуудаар элидхэл хэдэг байха. Колхозоймнай малай ашаг шэмын үшөөл бага байhан дээрэhээ тэрэниие дээшэлүүлхэ асуудалнуудые hуралсалай шэнэ жэлдэ хэлсэхэ байнабди.

Мүнөө жэлдэ колхозойнгоо шиидхэжэ байhан зорилготой нягта холбоотойгоор теоретическэ hуралсалаа ябуулжа, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ партиин XX съездын табиhан ехэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэ коммунистнуудай болон партийнабэшэ колхознигуудай эрмэлзэлгые зорююлха гэжэ оролдохо байнаб.

Ц. Цыдыпов, Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин пропагандист.

Мүнөө жэлдэ Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой hаалишадай дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ Цырендулма Базарова удаахан саг соо түрүүлжэ ябаба. Ажахын энэ жэлдэ hаалишан даажа байhан нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриhөө мянга гаран литр hү hаагаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Цырендулма Чагдуровна Базарова.

В. Цыбиковэй фото.

Хартаабха хуряахадань туhалба

Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай 3-дахи бригадын механизаторнууд Ново-Брянска МТС-эй механизаторнуудтай хамта энэ хабар 35 гектар газарта хартаабха тариhан юм. Зунай үедэ нүхэр Заиграевай хүтэлбэрилдэг тракторна бригадын гэшүүд тарилгынгаа хойноhоо hайнаар харууhалhан байна. Тэдэнэр механизмын аргаар 2 удаа ряд хоорондын элдүүрилгэ хэhэн байха юм. Энэнь үндэр ургаса хуряаха хэрэгтэ нилээд ехэ туhа нэмэри боложо, зарим hайн участогhаа 120 центнер хүрэтэр хартаабха хуряагдаа.

Колхозой хартаабхаяа хуряаха хүдэлмэридэнь Шулуутайн леспромхозой коллектив ехэ туhаламжа үзүүлээ. Энэ коллективhээ зарим үдэрнүүдтэ 100 шахуу хүн ерэжэ хүдэлмэрилдэг байгаа. Мүн тэрэшэлэн Шулуутайн долоон жэлэй hургуулиин hурагшад, багшанар бага бэшэ хүдэлмэри хээ. Хартаабха хуряалгын хүдэлмэриин hайнаар эмхидхэгдэhэн дээрэhээ колхоз 9 үдэрэй туршада хартаабха бараниинь хуряагаад, гүрэнтэйгөө хүсэд тоосоhон ба үрэhээ сүм хааhан байна.

Ф. Иванов.

Түрүү механизаторнууд

Хориин МТС-эй механизаторнууд Ашангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо үбhэ, таряа хуряаха хүдэлмэридэнь ехэ туhаламжа хүргэнэ. МТС 12 хүнhөө бүридэhэн тусгаар бригада эмхидхээд, колхоздо хүдэлмэрилхөөр эльгээhэн юм. Тэрэ бригадань нүхэр Д. Хайбзановай хүтэлбэри доро 1000 центнер hайн шанартай үбhэ бэлдэжэ, колхоздо тушаагаа.

Мүнөө бригадын коллектив зелёнко хуряалга дээрэ эмхитэй hайнаар хүдэлмэрилжэ байна. Тиин тэдэнэр Октябрьска социалистическэ революциин 39-дэхи жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод 2000 центнер зелёнко хуряаха гэhэн уялга абаба.

Бригадын гэшүүд В. Чимитов, П. Титюрин, К. Мартынов гэгшэд оролдосотой hайнаар хүдэлмэрилжэ, бусадта үльгэр жэшээ харуулна.

В. Цыденов.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаhануудhаа

Ангай фермэ

Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз өөрынгөө ангай фермэдэхи халтар хара үнэгэдэй тоое 120 болгохо гэжэ энэ жэлдэ түсэблэhэн байгаа. Людмила Молчанова, Агриппина Седунова гэгшэдэй үнэгэдөө hайнаар харууhалhанай ашаар түсэбынь 17 үнэгөөр үлүүлэн дүүргэгдээ. Тиигээд үшөө 20 мянган түхэригэй нэмэлтэ олзо оруулха арга олгоо. Иигэжэ тус колхоз үнэгэ үсхэбэрилгэhөө 100 мянган түхэригэй доход абаа. Ангай фермын хүдэлмэрилэгшэд Богатых, Молчанова болон Седунова түсэбөө үлүүлэн дүүргэhэнэй түлөө 10 мянган түхэриг нэмэлтэ түлөөhэ абахань.

«Курумканай колхозник».

Хүндэ хүдэлмэрөө оньhожоруулна

1955 оной январьда 360 киловатт хүсэтэй Улзахиин гидроэлектростанци ашаглалгада оруулагдаhан юм. Мүнөө энэ электростанци хэдэн колхозуудые, hургуулинуудые, культурно - гэгээрэлэй, медицинскэ эмхи зургаануудые электрын гэрэлээр хангана. Электростанциин хүсэнэй 40 процентнь колхозуудай ажахын хэрэглэмжэдэ зорюулагдана. Колхозуудта тодхогдоhон олохон электродвигательнүүд энэ станциин хүсөөр хүдэлгэгдэдэг болоо. Таряанай 2 ток, таряа сэбэрлэдэг хорёод машина, пилорама гэхэ мэтэ электрын хүсөөр хүдэлнэ. Электростанциин барилгада гаргашалагдаhан мүнгэ зөөринь ашаяа харюулаа. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз станциин барилгада гаргашалhан мүнгэн зөөрөө үшөө нёдондо жэл харюулжа абаhан байна. Ганса таряа сохилгые оньhожоруулhанай ашаар нилээд ехэ арьбалалта хэгдээ: ажалынь аяар 13—14 дахин түргэдхэгдөө.

«Баргажанай үнэн».

Аванс хубаана

Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз таряалангай hайн ургаса хуряажа байна. Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорhоонь урид дүүргээд, түсэбhөө гадуур таряа тушаажа байнхай. Hаяхан тус колхоз гэшүүдэйнгээ хахад жэлэй туршада олоhон ажалта үдэрнүүдтэнь шэнэ ургасын таряа авансаар хубааба. Мал адуулагша Г. Н. Полубенцов 27 центнер, адуу харууhалдаг Я. Н. Пашнин 25 центнер ороохо авансаар абаа. Олон колхознигууд 15—20 центнер таряа абаа.

«Красное знамя», (Түнхэн).

Үрэ жэмэс ехээр абтаа

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 10 жэлэй саада тээ 1,5 гектар газарта сад тариhан юм. Жэл бүри садайнь талмай үргэдхэгдэжэ, мүнөө 6,5 гектар болонхой. 1950 ондо тус колхоз садай ургасаhаа 6300 түхэригэй олзо оруулhан байна. 1952 ондо энэ олзонь хоёр дахин нэмэhэн байгаа. Садые hайнаар харууhалhанай, агротехникын заабари зүбөөр сахиhанай ашаар садhаа абтадаг олзонь жэл бүри нэмэнэ. Энэ жэлдэ үрэ жэмэсэй бүри hайн ургаса хуряагдаа. 200 килограмм «китайка», «антоновка» сортын яблока, 1500 килограмм ранеткэ, 400 килограмм вишни, 100 килограмм малина, 420 килограмм үхэр нюдэн, 20 килограмм шасаргана ба крыжовник хуряагдаhан байна. Эдэ үрэ жэмэсүүдhээ 30 мянган түхэриг олзо оруулба.

«Вперед», (Мухаршэбэр).

Түсэбhөө гадуур 4 центнер мёд абтаа

Ануфрий Иванович Воробьев 23 жэлэй туршада зүгы үсхэхэ ажал эрхилжэ байна. Мүнөө зүгын 70 бүлэ харууhална. Энэ жэлдэ зүгын 1050 килогра[...]
тушааха т[...]
аад, 1450 ки[...]
тушаажа,
400 килогр[...]
үлүүлэн д[...]
байна. Тиигэ[...]
мянган түхэ[...]
оруулаа. Мү[...]
фрий Иванов[...]
гын үбэлжэл[...]
лэдхэжэ б[...]
Зүгынүүдэй
байра,
эдюулхэ топо[...]
бэлэдхэгдээ.

«Путь Ста[...] (Заи[...]

Үнеэн бүр[...] тонно си[...]

Маленковой
рэмжэтэ ко[...]
хид ниитынгэ[...]
элбэг хүрэхэ[...]
бэлэдхэхын т[...]
оролдолго г[...]
Силос дараха[...]
бөө амжалта[...]
дүүргэбэ. Энэ[...]
тонно hайн
тай силос б[...]
дээ. Энэнь ү[...]
ридэ 6 тонно
нэ. Ехэнхидэ[...]
рузаар силос
даhан байна.
даралгадань м[...]
заторнууд ту[...]
гөө. Михаил [...]
кин силосэй к[...]
наар 1500 то[...]
куруза хуряа[...]
шэжэ жэжэ[...]
hон байна. Тр[...]
стнууд Д. [...]
Н. Токтохоев [...]
кинтай сугта[...]
лаа. Тэжээл
хэлгэдэ hа[...]
эдэбхитэйгээр
далсаhан бай[...]

«Знамя Л[...] (Кя[...]

Залуу hаали[...] амжалт[...]

Валя Эп[...]
«Победа» ко[...]
эгээл залуу [...]
шан юм. Нэ[...]
жэлээ hаалиша[...]
дэлнэ. Теэд [...]
дүй дүршэлтэ[...]
лишадhаа гэ[...]
гүй. Даажа [...]
14 үнеэнhээ 14[...]
абаад бүтэн [...]
нөөр түлж[...]
Ажахын жэ[...]
hара соо үнеэ[...]
hөө 1036 л[...]
hаагаа. Жэл
1200 литр hү
түсэбөө дү[...]
байнхай. hайн[...]
лайнгаа түлөө
Эпова 5 центн[...]
нэмэлтэ түлөөh[...]
hан, мүнгэн [...]
хүртэhэн бай[...]
на, Валя Эпов[...]
лишадай дунд[...]
гууламжын хү[...]
ри эмхидхэ[...]
газетэ, журна[...]
шажа үгэдэг ю[...]

«Улаан Т[...] (Хо[...]

Экономическа эрдэмээ дээшэлүүлхэдэнь коммунистнуудта туhалхабди

Иволгын аймагай партийна организацида hуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл дүүрэбэ. Үнгэрhэн жэлэй дүнгүүдые, шэнэ жэлдэ партийна гэгээрэлэй hуралсал эмхидхэхэ тухай асуудалые коммунистнууд партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсээ.

Урда жэлнүүдтэ орходоо партийна hуралсалай үнгэрhэн жэлдэ кружогуудай болон политhургуулинуудай занятинуудта марксизм-ленинизмын теорие ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулгада анхарал табигдадаг болоо гэжэ коммунистнууд тэмдэглэhэн байна. Илангаяа экономическа конференцинүүд ехэ туhатай байгаа. Сабшалан уhалха тухай асуудалаар, овощь ургуулгаар, гахай болон шубуу үсхэбэрилгөөр, нарин нооhотой хонидые олоор үсхэбэрилхэ, үнеэдhээ hү ехээр hаадаг болохо гэхэ мэтэ асуудалнуудаар экономическа конференцинүүд hуралсалай үнгэрhэн жэлдэ манай аймагта хамтадаа долоо дахин үнгэргэгдэhэн байна. Эдэ конференцинүүдтэ бүхы колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, колхозой тус тус hалбаринуудта хүдэлдэг колхознигууд уригдажа, тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсадаг байгаа. Hү hаалгаар гү, али гахай үсхэбэрилгөөр, али овощь тарижа ургуулгаар hайн амжалта туйлаhан колхозуудта ошожо конференци үнгэргэдэг байгаабди. Эдэ конференцинүүдтэ партиин айкомой секретарьнууд, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ, МТС-үүдэй директорнүүд, Улан-Удын дээдэ hургуулинуудай эрдэмтэд, колхозой түрүүшүүл элидхэлнүүдые хэдэг hэн. Hуралсалай иимэ формо коммунистнуудай экономическа эрдэмые дээшэлүүлхэhээ гадна, түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэдэ ехэ үүргэ дүүргэhэн байна. Экономическа конференцинүүдые мүнөө жэлдэшье үнгэргэхэбди.

Тиигэбэшье, коммунистнуудай hуралсал эмхидхэлгэдэ нёдондо дутагдалнууд гарадаг байгаа. Теорие колхозууд болон предприятинуудай шиидхэжэ байhан асуудалнуудтай холбожо шададаггүй, партиин үни үнгэрhэн түүхые шудалжа сагаа ехээр бараhан ушарнууд олон hэн. Тодорхой экономикын асуудалнуудые шудалха кружогууд үсөөн байгаа. Кружогууд болон политhургуулинуудай занятинуудай таhалдаха ушар үзэгдэдэг hэн.

Партийна hуралсалай сетиие энэ жэлдэ бүридүүлхэдээ hайн дуранай гурим наринаар сахихынгаа хажуугаар, нёдондоной дутагдалнуудые дабтахагүй гэжэ оролдогдоо. Манай аймаг дотор мүнөөнэй үеын политика шудалха 14 кружок, хүдөө ажахын тодорхой экономико шудалха 6 кружок, политэкономи шудалха 4 кружок, партиин түүхэ шудалха 3 кружок, 3 политhургуули, промышленность болон транспортын, худалдаа наймаанай тодорхой экономико шудалха кружогууд эмхидхэгдээ. Тэрээнhээ гадна, политическэ гэгээрэлэй кабинедэй дэргэдэ, мүн Саянтын МТС-эй дэргэдэ партийна, советскэ, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй hураха хоёр жэлэй экономическа хоёр hургуули эмхидхэгдээ.

Нёдондонойхидо орходоо мүнөө жэлдэ тодорхой экономикын асуудалнуудые шудалхаяа хүсэгшэд олон болоо. Энэ жэлдэ 139 коммунист кружогуудта ябажа, экономическа эрдэмээ дээшэлүүлхэ. Экономическа кружогуудай олошорhонтой дашарамдуулан пропагандистнуудые зүбөөр шэлэн ололгодо партиин айком анхаралаа ехээр табиhан байна. Хэрбээ урдань кружогууд болон политhургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдөөр гол түлэб багшанар табигдадаг байhан hаа, мүнөө жэлдэ олон мэргэжэлтэд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд партийна организациин секретарьнууд кружогуудые хүтэлбэрилхэ юм.

Кружогууд болон политhургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдые шэлэн олоод, КПСС-эй айкомой бюро дээрэ сентябриин 25-да баталаабди. Пропагандистнуудаймнай 39-ниинь дээдэ hургуулитай, 21-ниинь хүсэд бэшэ дээдэ hургуулитай, бэшэниинь дунда hургуулитай юм. Пропагандистнуудай эрилтэнүүдтэй таараалдуулан, саг саг соонь семинарнуудые үнгэргэжэ, пропагандистнуудта теоретическэ болон методическа туhаламжа үзүүлхэ тушаа айкомой пропаганда болон агитациин таhаг анхаралаа ехээр табиха юм.

Комсомолецуудай политическэ hуралсалые зүбөөр эмхидхэлгэдэ партиин айком анхаралаа табина. Мүнөө аймаг соомнай комсомольско эхин организацинуудай дэргэдэ 6 политhургуули, мүнөө үеын политика шудалха 7 кружок эмхидхэгдээд байна.

Коммунистнуудай экономическа эрдэмээ дээшэлүүлхэдэнь политическэ гэгээрэлэй кабинет бүхы аргаараа тэдэндэ туhалха юм. Колхозуудай, предприятинуудай экономикын хүгжэлтэ харуулhан тоо баримтануудтай, диаграмматай стенднүүдые бэлэдхэхэ, экономикын элдэб асуудалнуудаар газетэ болон журналнуудта хэблэгдэhэн статьянуудтай дэбтэрнүүдые түхеэрхэ, лекци, консультаци үнгэргэхэ, хэрэгтэй болоhон уранhайханай болон политическэ литература коммунистнуудта оложо үгэхэ гэхэ мэтын хүдэлмэри политическэ гэгээрэлэй кабинет эмхидхэдэг байха.

В. Доржиев, партиин Иволгын айкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша.

Туhалхаяа ерэгшэдэй эрилтэ хангаха

Үбhэ тэжээл бэлэдхэлгын, таряа хуряалгын үедэ республикын колхозууд болон совхозуудаар городуудай, аймагуудай предприятинуудай хүдэлмэришэд, албахаагшад, hургуулиин hурагшад ошожо туhалалсана.

Яруунын ба Хориин аймагуудай совхоз, колхозуудта ремесленнэ училищиин, зооветинститудай, кооптехникумэй, медучилищиин hурагшад болон студентнүүд, мүн городой бусад предприятинуудай хүдэлмэришэд олоороо ошонхой. Тэдэнэр үбhэ, хартаабха, таряа хуряалсан, оролдосотой hайнаар ажаллажа байнад.

Жэшээлхэдэ, Нарhатын МТС-эй харьяата «Улаан-туяа» колхозой тэжээл бэлэдхэдэг звенодо хүдэлхөөр ошоhон зооветинститудай студентнүүд Анна Алдаева, Должима Жамаганова, Балдоржи Базаров ажалдаа үнэн сэхээр хандажа, үдэрэйнгөө даабарие 130—150 процент хүрэтэр дүүргэдэг байха юм. Мүн Эгэтын МТС-эй харьяата Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо нэгэдэхи ремесленнэ училищиин hурагшад таряа хуряалсана. В. Черниговский, А. Крутиков — комбайнда ябахадаа, Ю. Макарцев, А. Мурзин—ороохо ашахадаа, А. Кондратьев, Ю. Сенявин — хартаабха малтахадаа нормоёо ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Хориин аймагай Удын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлжэ байhан горпищеторгын хүдэлмэришэд М. Мордовская, Н. Судомойкина, К. Казарбина, Н. Галейцева болон бусад 45 үдэрэй туршада 92—92 ажалта үдэр олоо. Эдэ басагад Үдын МТС-эй суута комбайнер Очир Хусаевай агрегадта хүдэлжэ байнхай.

Колхозуудай олонхи хүтэлбэрилэгшэд туhалхаяа ерэгшэдтэ анхаралтайгаар хандадаг байна. Яруунын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Оширов туhалхаяа ерэгшэдэй эрилтые эдеэ хоолой, культурын талаар гүйсэд хангана. Мүн hайнаар хүдэлмэрилэгшэдые урмашуулна. Полевой стан дээрэнь газетэнүүд, журналнууд асарагдадаг, хөөрэлдөөн, уншалга хэгдэдэг, ханын газетэ, молни гаргагдадаг байна.

Гэхэ зуура, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгтэ муугаар хандана. Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо нэгэдэхи ремесленнэ училищиин 21 hурагшад хүдэлдэг. Теэд «танай хүбүүд ерэhээр хэды ажалта үдэрнүүдтэй болооб?» гэжэ группые даагша О. Тарасоваhаа асуухада иигэжэ харюусаба:

— Хэдыеншье мэдэнэгүйбди. Хэhэн ажалнай тэрэ үдэшэндөө сонсхогдодоггүй.

Колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Банзарон), партийна[...] заци (секретаринь нүхэр Ц[...]) городойхиной юу хэжэ, ям[...] тэтэй байhыень мэдэхэ гэжэ[...] ногүй. Тэдэнэрэй ерэhээршье[...] хөөрэлдөө хээгүй байба. [...] станда ханын газетэ, «Д[...] хуудаhан» гэхэ мэтэ гаргаг[...]. Газетэ абадаггүй дээрэhээ h[...] элдэб hониниие мэдэхэ арга[...]на. 14—15 наhатай үхибүүдэй[...] нормонь ехэшүүлэйхидэл [...] тогтоогдонхой. 60 бухал зел[...]бихань тэдээндэ бэрхэтэйшэ[...]. Эдэ бүхы дутагдалнуудые [...] байгаад, колхозой хүтэлбэр[...] юугээ хэдэг юм гэжэ гайха[...].

Яруунын совхозой 2-дохи [...] (даагшань нүхэр Мулонов) [...]най ток дээрэ кооптехникум[...]ран басагад хүдэлдэг. Эдэн[...]лые зүбөөр эмхидхээ hаа, ех[...] хэгдэхэ байгаа.

Хүдөө нютагта туhалхаяа [...]дой ажалые зүбөөр хубаари[...] хидхэжэ, тэдээндэ анхарал[...]наар хандаа hаа, бүришье ех[...] бүтээгдэхэ бэлэй. Эдэ дуту[...]нуудаа эрид шууд усадхах[...] Яруунын, Хориин аймагуудай[...] бэрилэгшэд, колхозуудай т[...] шэнэр яаралтай хэмжээ аб[...]гатай.

А. Бадаев, мана[...] корре[...]

Экономическа эрдэм дээшэлүүлхэ асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ

Партиин Кударын айкомой ээлжээтэ пленум hаяхан болоо. Айкомой пленум «Кадрнуудай экономическа эрдэм hайжаруулха талаар партийна организацинуудай зорилгонууд» гэhэн КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Г. Т. Мурчинай элидхэл зүбшэн хэлсээ.

Пленумэй үзэмжэдэ табигдаhан энэ шухала асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ партийна комитедэй гэшүүд, пропагандистнууд эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, кадрнуудай экономическа эрдэмые яажа дээшэлүүлхэ тушаа hанамжануудаа хэлээ. Хэлсэгдэhэн асуудалаар хүтэлбэрилхы кадрнуудай экономикын асуудалнуудые гүнзэгы hайнаар мэдэжэ, ажал хэрэгээ hайнаар хүтэлбэрилдэг болохо хэмжээнүүдые хараалhан тогтоол айкомой пленум баталан абаа.

Хонидой ороондо оролгые удааруулаа

...брянска МТС-эй харьяата ...д хонидые ороондо оруулха ...е энэ жэлдэ таһалдуулна. ...енна үрэжүүлгын пункт... ...кал нэгэшье колхоздо хү... ...мшуулагдаагүй. Тиимэһээ ...олхозуудай хонидой хахад... ...нь ороондо үшөө оруулаг... Жэшээлхэдэ, Карл Марксын ... колхозой 1732 эхэ хони... ...доо 800 толгойнь, Молото... ...жэтэ колхозой 1302 эхэ хо... ...50-нь ороондо оруулагдаа. ...адшье колхозууд иимэшүү ...гай. Энээнэй ушар шалтагаа... ...уб гэхэдэ, гүрэн түрын уд... ...тай иимэ шухала хэрэгтэ ...нска МТС-эй, тэрэнэй ... колхозуудай хүтэлбэрилэг... ...он хүдөө ажахын мэргэжэл... ...а хэрэгээр хандана.

...уудта байранууд түхеэрэг... ...техник-үрэжүүлэгшэд дута... ...үдые үгэнэгүй гэхэ мэтэ ...арин МТС-эй хүтэлбэрилэг... ...ье хээгүйгөө далдалха һа... Хуршэ Курбын МТС-эй ...колхозууд хүдэлмэришэ... ...амат байбашье, тэндэхи ис... ...а үрэжүүлгын пунктнууд ...эр хүдэлнэ. Маленковой ... колхоздо мянга гаран искусственнаар үрэжүүлэг...

...е ороондо оруулгын яба... ...ай Ново-Брянска МТС-...шье анхаралаа табина-... Жэшээлхэдэ, Тельманэй ... колхоздо искусственна ...гын тусхай байрашье, тэ... ...хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдшье ...һала юумэн хэгдэхээр бай... ...шье, энэ пункт хүдэлнэгүй. ...үрэжүүлэгшэ үгы» гэжэ ... хүтэлбэрилэгшэд хэлсэнэ. ...хоздо искусственна үрэ... ...жэ хонишодые һургаа һаа ...һэн. Һургахааршье хүнүүд ...хоздо зоотехник Шпанов, ...главна зоотехник Воронин ...байдаг. Теэд эдэнэр хонидой ...оруулга тухай һаналаа та...

...хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлхэ арга боломжонууд Карл Марксын, Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта бии юм. Гэбэшье, тэндэ юушье хэгдэнэгүй.

МТС-эй главна зоотехник Воронин Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо искусственна үрэжүүлгын пунктын хүдэлмэри эмхидхэхын тула эльгээгдэһэн байгаа. Тус колхозой пункт хүдэлжэ эхилээ, 30 хонид үрэжүүлэгдээ гэжэ сентябриин эхин багта тэрэ аймгүйсэдкомдо мэдээсээ һэн. Харин шалгахада нүхэр Воронин юушье хээгүй, пунктншье эмхидхэгдээгүй байшоо.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой зоотехник Татауров искусственна үрэжүүлгэ тухай суглаа хураал дээрэ хэлэдэг, үгэеэ үгэдэг байна. Үнэнтэ дээрээ энэ нүхэр хэлэһэндээ хүрэдэггүй.

Хонидые ороондо оруулхада таатай зохид саг үнгэржэ байна. Гэбэшье, Ново-Брянска МТС-эй харьяата колхозуудта хурьгалха хонидойнь оройдоо 50 процентнь үбэлдөө, эртэ хабар хурьгалха юм. Энээнһээ харахада, олон хонид һубайржа, колхозууд хэдэн зуугаад хурьгадые дутуу абаха аюул гаража магад.

Ново-Брянска МТС-эй харьяата колхозуудта хонидые искусственнаар үрэжүүлхэ кампаниин иимэ муугаар ябуулагдажа байхада Заиграйн аймгүйсэдкомэй зүгһөө хэмжээ абтамаар байгаа. Сентябриин 16-да аймгүйсэдкомой заседани дээрэ МТС-эй главна зоотехник Воронинoй ажал зүбшэн хэлсэгдэһэн юм. Гэбэшье, бэлэдхэлгүйгөөр ерэһэн дээрэһээ нүхэр Воронин хонидой ороондо оруулалга тухай мүртэй юумэ хэлэжэ шадабагүй. Ажалдаа иимээр хандадаг Воронин тушаа, мүн искусственна үрэжүүлгые түргэдхэхын тула мүнөөшье болотор хэмжээ абтаадүй байһаар.

Хонидые ороондо оруулха шухала хүдэлмэриие хэн эрхилхэ ёһотой юм гэжэ асуугдана.

Ф. Николаев.

Шэнэ полевой стан

...ын аймагай Карл Марксын ...тэ колхоздо (түрүүлэгшэнь ...ов) шэнэ барилганууд бодо...а.

...н МТС-эй тосхоной тээ хой... ...шэнэ гэр, сарайнууд ...харагдадаг. Эндэ болбосон ... полевой стан баригдажа ...шахуу. Уужам һарууд ...эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй ...һагууд, улаан булан, кухни, ...гэхэ мэтэ бии юм. 3 мянган ...эн метр тарянай тогой га... ...шоор хушагдаа. 900 дүрбэл... ...р шалатай тарянай склад ...үшөө һарабшатай хоёр ...ууд баригдаха юм. Ашаатай ...шэгнэхэ ехэ шэгнүүр табиг...

Колхозой центртэ электростанци, 5 автомашинын гараж, дархалалгын мастерской, колхознигуудай байха 22 шэнэ гэр, 500 хониной байха 3 типовой, гахайн зунай байра, 1000 шубуунай байра баригдажа, зариманъ ашаглалгада үгтэжэ байна.

Эдэ барилгануудта М. Ихиновай, Г. Красовскын даадаг барилгын бригаданууд хүдэлмэрилнэ. Бригадын гэшүүд С. Цыдыпов, А. Филиппов, Л. Мосин гэгшэд нормоёо хоёр дахин дүүргэнэ. Колхозой правлени, парторганизаци барилгашадые урмашуулха гэжэ хэлсэжэ, тэдэнэй олоһон ажалта үдэртэ нэгэ түхэриг нэмэлтэ түлбэри үгэхөөр тогтоогоо.

Б. Алексеев.

Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз гектар бүриһөө 175 центнер помидор хуряажа абаба. Колхознигууд помидороо гүрэндэ тушаажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) тепличнэ комбинадай хүдэлмэришэн Д. Цыбикова, комплексно бригадын бригадир Д. Доржиев гүрэндэ тушаагдаха помидорой шанарые шалгажа байна.

З. Веснинагай фото.

Һамар—манай баялиг

Республикымнай орон нютагууд ой модоор, гол мүрэнүүдээр элбэг юм. Хүнэй ябашагүй бүтүү ой тайга соогуур алирһан, нэрһэн, гүлзөөргэнэ, үхэр нюдэн гэхэ мэтэ элдэб жэмэс ургадаг. Закаменай, Түнхэнэй, Хориин, Зэдын мүн бусадшье аймагуудтахи үндэр хада хүбшэдэ хуша мододой олоороо ургадагынь элитэ. Иимэ модонуудта элбэгээр ургадаг һамар амта шэмынгээ талаар эрхим эдеэнтэй зэргэшэдэг туладаа байгаалиин үнэтэ баялигуудай тоодо ородог байна.

Һамарай гараса энэ жэлдэ хаа хаанагүй һайн. Элбэгээр гараһан һамарые шадаал һаа ехээр суглуулжа абаха гээшэ эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хамаата бэлэдхэлшэдэй шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Тэдэ бэлэдхэлшэд энэ харюусалгаяа бүрин мэдэржэ, һамар бэлэдхэхэ тушаа аймагуудта эмхидхэлэй бага бэшэ ажал хэнэ.

Бурмонкоопсоюзай бэлэдхэлэй управлениин базада холын аймагуудһаа мүнөө 2 мянган гаран центнер һамар асарагдаад байна. Эндэ асарагдаһан һамар технологическа эрилтын ёһоор сэбэрлэгдээд, Советскэ Союзай элдэб область, хизаарнуудта, илангаяа Ленинградай эдеэ хоолой промышленностьда эльгээгдэнэ.

Олохон аймпотребсоюзуудай бэлэдхэлэй конторын хүдэлмэрилэгшэд һамар худалдан абаха, бэлэдхэхэ ажалые зүбөөр ябуулна. Жэшээнь, Кударын аймпотребсоюзайхид һамарай үшөө эдеэшээдүйдэ гарасыень тодорхойлхын тула хүнүүдые ойдо гаргаһан, һамарай сохигдохо газарта шухала хэрэгтэй зэр зэмсэг түхеэрһэн байгаа. Аймагай худалдаа наймаашад һамар суглуулагшадтай саг соонь хэлсээ баталжа, тэдэнэрые эдеэ хоол болон эд бараагаар, гутал хубсаһаар хангаа.

Һамар сохилгодо иигэжэ саг соогоо бэлэдхэһэнэй ашаар кударынхид сентябриин 25-да 1000 гаран центнер эрхим шанартай һамар сохёо. Эндэхи бэлэдхэлшэд түйлаһанаараа һанаагаа амарангүй, сезоной дүүрэтэр 2500 центнерһээ бага бэшэ һамар суглуулжа, гүрэндэ тушааха уялга абаһан байна.

Гэхэ зуура, зарим аймагуудай бэлэдхэлшэд һамар худалдан абаха хэды ехэ арга боломжотой байбашье, тэрээнээ хэрэглэжэ шаданагүй. Түнхэнэйхид һамар бэлэдхэлээр урда жэлнүүдтэ түрүү һуури эзэлдэг байгаа һаа, энэ жэлдэ гээгдэгшэдэй тоодо оронхой. Энэ аймагай бэлэдхэлэй конторын директор нүхэр Зверев һамар бэлэдхэлгые энэ жэлдэ муугаар эмхидхээ. Хэрэнэй, Тоорын сельпогойхид һамараар элбэг «Дархи», «Подкукай» гэжэ бэлэдхэлэй пунктнуудта 4 бригада эльгээгээд һанаагаа амаршоо. Бригадын гэшүүдэй ямар байдалда ажаллажа байһыень бэлэдхэлэй конторынхид мүнөөшье болотор һонирхоногүй. Эгээл иимэ шалтагаанаар Түнхэнэй бэлэдхэлэй конторо сентябриин 20-до оройдоол 5 центнер һамар бэлэдхээ. Аймагта бүхы дээрээ ехэ гэгшын һамар суглуулагдабашье, Слюдянка станциин, Иркутска городой дэлгүүртэ абаашагдажа, үнтэй сэнгээр наймаалагдана. Закаменай аймаг Түнхэнэй аймагтал адли хуша модоор баян юм. Гэхэ зуура, һамар бэлэдхэхэ ажал эндэ тоогдоногүй. Аймагай бэлэдхэлэй конторо һамар бэлэдхэхэ тушаа нэгэшье хүнтэй хэлсээ баталаадүй байһаар. «Бортой» гэжэ газарта, тэрэшэлэн Городок шадар бэлэдхэлэй пунктнуудые ёһын тулада эмхидхэһэн болобошье, тэндэ ямар хүнүүдэй һамар суглуулжа байһыень бэлэдхэлэй конторын директор нүхэр Будаев бүри мэдэнэгүй. Бэлэдхэлэй конторынхид 700 центнер һамар бэлэдхэхэ уялгатай аад, мүнөө оройдоол зуугаад центнер бэлэдхээд байна.

Тарбагатайн, Заиграйн, Кабанскын, Байкало-Кударын аймагуудай бэлэдхэлшэд гүрэндэ һамар тушааха түсэбөө мүн лэ муугаар дүүргэжэ байна.

К. Долгих.

Һүрилэгдэһэн үбһыень мал эдинэ

(Редакцида ерэһэн бэшэг)

Яруунын мяха-һүнэй совхоз үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө үшөө дүүргээдүй. Мүнөө эндэ хэдэн бригаданууд үбһэ сабшаһаар. Гэбэшье, зундаа һүрилэгдэһэн үбһэниинь мүнөө малда гэшхэгдэжэ байна. Жэшээлхэдэ, Сагаан Шулуутада, мүн ондоо хэдэн нютагуудта табигдаһан һүринүүдтэ хэдэн арбаад үхэр һагашоод, үйрэлдэжэ байхыень харахат. Фермэнүүдые даагшад, совхозой хүтэлбэрилэгшэд энээниие мэдэжэ байбашье, мал адуулагшадта, үбһэ тушаажа абадаг хүнүүдтэ хэмжээ абанагүй. Энэ мэтээр жэл бүри ехэхэн хэмжээтэй үбһэн малда түйбэгдэн һалашадаг юм. Үбһэ тушаажа абадаг хүнүүд һүриин табигдахада хадхагдаһан тэмдэгүүдэй ёһоор үбһэ тэжээл гүүртэнүүдтэ хубаадаг. Мүн үбһэ зөөгшэд тэрэл тэмдэгүүдтэ бэшэгдэһэн тоонуудай ёһоор үбһэ шэрэһэн боложо салин хүлһэ абадаг. Тиимэһээ бүхэли гү, али хахад һүри задалжа шэрэхэдэ тэдэндэ хамаагүй.

Совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй, албахаагшадай хубиин малые тусхай хүнүүд хүлһөөр харууһалдаг юм. Гэбэшье, мал адуулагшад Григорий Уваров, Николай Быков өөһэдынгөө уялгада харюусалгагүйгөөр хандана. Тэдэнэр һүүлэй һара хахад—хоёр һарын туршада юушье хэхэеэ болишоо. Совхозой центрынхид малаа үглөөгүүр адуулгашанда тушаагаад, үдэшэлэн тэдэнээ совхозой полинуудаар бэдэрхэ баатай болодог. Тиигэжэ һангай ехэ зелёнко, турнепс, капуста болон бусад элдэб культурануудые хубиин мал гэмтээгээ. Совхозой дирекци, сельсовет гэмтэй хүнүүдые хуулиин ёһоор хэһээхын тула ямаршье хэмжээ абадаггүйнь гэмшэлтэй.

Р. Гнездилов.

Татауровай гараса дээрэ

Сэлэнгэ мүрэниие уруудан, Улан-Удэһээ 45-дахи километртэ Татауровай механизированнэ гараса бии. Энэ гарасаар Прибайкальска, Баргажанай, Курумканай, Кабанскын аймагуудай ашаа тээһэн машинанууд, хүн зон үдэр бүри олоороо гаража байдаг. Энэ оной сентябриин 1-һээ хойшо шэнэ ургасын таряа гүрэндэ тушааха машинанууд гарадаг болобо. Прибайкальска аймагай колхозууд шэнэ ургасын таряатай хэдэн машинануудые тус гарасаар Татаурово станцидахи «Заготзерногой» пунктда эльгээнэ.

Механизированнэ гарасын хүдэлмэрилэгшэд (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр И. Руднев) гарасаар гарагшадые һайнаар хангахын тулада, мүн түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын тулада оролдоно. Тиигэжэ сентябриин 20 хоногой туршада 5 мянга 500 тонно ашаа гаргахын орондо 7 мянга гаран тонно гаргаһан байна. Иигэжэ тус коллектив графигаа 32,5 процентээр уридлажа ябана. Гарасын хүдэлмэришэд Г. Бобрюк, И. Усцелемов гэгшэд ажалдаа амжалта түйлана. Мүн «Оронгой», «Хилок» гэжэ катернуудай командანууд механизмуудаа зүбөөр ашаглажа, һалхи бороотойшье үдэр үглөө үүрһээ үдэшэ орой болотор һаадгүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Таряа гүрэндэ тушаалга түргэдхэхын тулада гарасые һайжаруулха ехэхэн хүдэлмэри эндэ хэгдээ. Ашаа буулгадаг газарые дүтэлүүлжэ табиһанай ашаар паромой ябаха газар хоёр дахин богони болоо.

Һаянай энэ гарасын хажууда ашаа тээһэн олон машинанууд суглардаг болонхой. Тиимэһээ гараса дээрэ хүдэлэгшэд үдэр һүнигүй ажаллажа, ашаа шэрэхэ түсэбөө болзорһоонь 15 хоног урид дүүргэхээр шиидэнхэй.

Д. Балданов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Татауровай гараса дээрэ.

Д. Балдановай фото.

...үрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлһэнэй ашаар

(Манай колхоз һү һаалгые яагаад дээшэлүүлээб)

☆

Я. СОКОЛОВ, Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

☆ ☆

...ной урда тээ Хрущевой нэ... колхоз гансахан Прибай... аймагта бэшэ, харин рес... дотороо малажалһаа ашаг ...балгаар гээгдэжэ ябаһан ...эй жэлнүүдтэ энэ гээгдэл... ...ахын тулада нилээд ехэ ...гдэһэн байна. Илангаяа ...үлтэрые һайжаруулха, типо... ...й байрануудаар ниитынгээ ...хангаха, түрүүшүүлэй дүй ...е шудалха гэхэ мэтын шу... ...удалнуудта ехэхэн анхарал ...гдаһан байна.

...үгэдын ашаар манай кол... һаалгаараа аймаг соогоо, ...публика дотороо түрүү һуу... ...э, нилээд амжалта түй... ...ээ манай колхоздо партиин ... ба БМАССР-эй Министр... Совєдэй дамжуулгын Улаан ...хэй.

... колхоздо һү һаалгые дээ... ...талаар дүй дүршэлтэй ... түрүү һаалишад олон. ...валуушуул шалгараа. Ксе... ...ова, Просковья Тырина, Ва... Астраханцева, Анна Вязми... ...рия Курдюкова, Антонина ...болон бусад залуу һаали... ...тэ ажалаараа суурхажа, ...мондоо мэдээжэ болонхой. ...республикын һаалишадай ...дэ түрүү зэргэдэ ябалсана.

...ШАДАЙ ЭРМЭЛЗЭЛГЭ

...лэй 11 һара хахадай түр... ...эн бүриһөө дунда зэргээр ...һаалишад 1693 литр һү һаа... ...а. Тиихэдэ 1-дэхи фермэ... ... 1800 литртэ хүрэжэ байн... ... артель дээрээ мүнөө жэл ... газарай зуун гектар бү... ...аад центнер һү һаагаад ... Хүсэ, зөөри багаар гар...

гашалжа ажал ехэтэй хүдэлмэри али болохоор механизацилһанай ба мүн һүнэй товарна фермэдэ хүдэлдэг хүнүүдэй тооe зарим тэдыгээр үсөөрүүлһэнэй ашаар литр һүнэй өөрынь үные энэ жэлдэ нэгэ хахад дахин химдаруулһан, тэрэнэй сэнгыень 50 мүнгэдэ оруулһан байнабди.

Хэрбээ бүхэли жэлдэ гүрэндэ тушаагдаһан ба худалдагдаһан һүнэй тоһолигынь дунда зэргээр 4,3 процент (түсэбөөр 4 процент) болоһые харaадаа абаа һаа, абтаһан һүнэй хэмжээн нилээдгүй дээшэлхэ байна.

Һү һаалгаяа дээшэлүүлһэнэйнгээ ашаар колхознай гүрэндэ уялгата ёһоор һү тушаалтаараа, мүн худалдалгаараа болзорһоон урид тоосожо, түсэбһөө гадуур тушааһан һүөөрөө тушаагдаха 860 центнер таряа һэлгэһэн байнабди. Энээнэйнгээ эсэстэ аймаг соогоо эгээн түрүүлэн, сентябриин 15-да гүрэндэ уялгата ёһоор, МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натура түлбэреэр болон урда жэлнүүдтэ абаһан үрэһэеэ бусаажа үгэлгөөр таряа тушааха түсэб дүүргэгдээ.

Ажахын жэлэй үнгэрһэн 11 һара соо урда жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада 40 мянган литр һүн ехээр һаагдаа. Энэ һү гүрэнэй абадаг сэнгээр тоолоод үзэхэдэ артелиимнай олзо доход нёдондо жэлэйхиһээн 50 мянган түхэригөөр дээшэлхэ болоно бшуу. Дэлгүүр дээрэхи дунда сэнгээр гаргаа һаа, тэрэ тоо хоёр дахин ехэ болохо юм,

МАЛҺАА АШАГ ШЭМЭ АБАЛГА ЭДЕЭЛҮҮЛГЫН ХҮСЭН

Артелимнай малшадай амжалтада юун туһалаа гээшэб? Түбхын түрүүндэ һү һаалгын дээшэлһэнэй гол нүхэсэлынь хадаа ниитын малые жэл ерэхэ бүри һайн шанартай элбэг тэжээлээр хангаһанһаа болоно. Малнай сүүдхэдээ һайнаар буйлуулһан солоомо, үбһэ, силос, корнеплод, концентрат гэхэ мэтые эдидэг. Үбэлэй сагта малнууднай зохид һайн типовой байрануудта байлгагдажа, хододоо бүлеэн бурдууг болон һайнаар буйлуулһан тэжээл эдижэ байдаг. Үбэлэй сагта үнеэн бүридэ үдэртөө 400 грамм концентрат, һаагдаһан һүнэйнь литр бүхэндэ 200 грамм концентрат үшөө нэмэжэ үгтэдэг. Түхэреэн жэлэй туршада фермымнай хүдэлмэрилэгшэд үдэрэй гуримые болон малые харууһалха зоотехническэ заабаринуудые наринаар сахидаг, энэнь үнеэдэй һү шэмые дээшэлүүлхэ тон шухала нүхэсэлынь болоно ха юм.

Энэ жэлдэ артельнай ниитынгээ малые холын бэлшээридэ абаашажа, адуулжа эхилээ. Жэшээлхэдэ, 1-дэхи һаалиин гүүртэ колхозой буусаһаа 10 гаран модоной газарта абаашагдажа, бүхэли зундаа тэндэ адуулагдана. Түргэн урасхалта Пьяная гэжэ горхоной хоёр талаар нэмжыһэн тэгшэ нугын һайн бэлшээридэ манай эрхим мал адуулагша Михаил Кузнецов һаалиингаа үнеэдые шадамар бэрхээр адуулдаг юм. Зунай үдэрнүүдтэ үглөөнэй һэрюундэ ногоо багатайшаг, тала газарта адуулдаг байгаа. Үлэн байһан мал энэ бэлшээридэ ябахадаашье ногоо хомхойгоор эдидэг һэн. Үдэ дүтэлжэ, аяма халуунай буужа ерэхэдэ малаа модоной һүүдэр, уһанда дүтэ доро газарые бэдэржэ, һайн ногоондо туудаг байба. Эндэ малнуудынь дабһа долёодог, дураараа уһа уудаг байха юм.

ҺААЛГА ЗҮБӨӨР ЭМХИДХЭГДЭЭ

Мүн үнеэдые нэгэл сагта —үглөөнэй 6, үдэшын 7 сагта һаадаг болонхойбди. Үнеэдые нэгэ адли сагта яахадаа арга бэшэ һааха шухалаб гэжэ харуулхын түлөө нэгэ иимэ жэшээ абая. Нэгэтэ июль һарада автомашинамнай город орожо, саг соогоо ерээгүй дээрэһээнь һаалишаднай үнеэдээ һааха сагтаа ошожо шадангүй байшоо. Тэрэнһээ боложо үнеэд 3 саг шахуу хожомтожо һаагдаа һэн. Миин бодоод үзэхэдэ удаан болоходоо үнеэд һүеэ бүри нэмээхэ бэзэ гэжэ һанамаар. Теэд бодото дээрээ ондоо байшоо. Үнеэдһээн һү ехээр һаахын түлөө һаалишадай хэдышье оролдоо һаань урда үдэрнүүдтэ оробол 10 гаран литрээр һүн бага һаагдаа. Үнэхөөр нэгэ сагта һаагдажа һураһан үнеэд сагаа алдахадаа һүеэ татадаг, һаахынгаа урда дэлэнгыень хэдышье нидхэрээ һаа һайса эбэлдэггүй юм.

Һү ехээр һаахын түлөө үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлэн һаалга угаа ехэ удхашанартай. Энэ асуудалда манай артелиинхид анхаралаа ехээр табидаг. Һаалишан бүхэн үнеэдэйнгээ тугаллахаһаа бүри урид дэлэнгыень саг үргэлжэ нидхэрдэг, тиигэжэ һү бүридүүлдэг булшархайнуудые болбосоруулдаг. Үнеэнэйнгээ тугаллаһан хойно, илангаяа шэнэ тугаллаһан гунжануудые зоотехнигэй гү, али фермые даагшын заабаряар харууһалжа, тэдэниие зүбөөр һаахын түлөө ехээр оролдодог болонхой. Үнеэдэйнгээ дэлэнгые бэртүүлхэгүйн түлөө шэнэ тугаллаһан үнеэдые үдэртөө оло дахин һааха хэрэгтэй. Энээхэн үедэ һаалишадай оролдолго ехээр гаргаһанһаа боложо, тэдэ үнеэд саашадаа һү шэмэ ехэтэй мал болодог юм.

Үнгэрһэн жэлнүүдтэ энэ хүдэлмэриие БМАССР-эй Верховно Советэй депутат, һаалишан-комсомолка Анна Алемасова ехэ шадамараар, оролдосотойгоор ябуулһан байна. Тиигэжэ энэ һаалишан урда жэлнүүдтэшье һайн амжалта түйладаг байгаа. Мүнөө тэрэ һаалишан өөрынгөө һаажа байдаг үнеэдые залуу һаалишан Ксения Перовада үгөө. Һаалишан Перова тэрэ үнеэдыень даажа абаад, мүн лэ зүбөөр һааһанайнгаа ашаар һү һаалгаараа аймаг соо түрүүлжэ гаранхай. Үнгэрһэн 11 һарын туршада энэ һаалишан үнеэн бүриһөөн дунда зэргээр 2074 литр һү һаагаад байна.

Энээн тушаа залуу һаалишан — комсомолка Галина Гражданиноватай хүдэлмэри ехэ һайн жэшээ боложо үгэмөөр. Энэ басаган ямаршье дүй дүршэл үгы, һургуулида һуража байһанаа жэлэй эхиндэ 1-дэхи комсомолецууд-залуушуулай һүнэй-товарна фермэдэ хүдэлхэеэ ерээ һэн. Бидэнэр тэрэниие түрүүшээр фермын тоо бүридхэгшэ гү, али тугалшанаар хүдэлхыень дурадхаһан байгаабди. Теэд тэрэмнай эрид арсаһан байна.

—Би һаалишан болохо дуратайб, —гэжэ тэрэ эрид мэдүүлжэ,—би оролдолго гаргажа, бусадһаа дутуугүй хүдэлдэг боложо шадахаб,—гэжэ тэрэ басаган артелиин правлениие найдуулаа бэлэй. Тиихэдэнь Галинада 12 гунжа даалгаа һэмди. Хайшан гээд малда хандаха, хайшан гээд үнеэдэй дэлэнгые нидхэрхэ, тугаллаһанайнь удаа хэды шэнээн забһарлажа хэды дахин һааха юм, гэжэ дүй дүршэлтэй һаалишадһаа һуража абадаг, мэргэжэлтэдтэ хандадаг, үе-үе болоод артелиин правленидэшье ерэдэг байгаа.

Галина үнеэдээ тугаллахадань ехэ һайнаар бэлэдхэдэг байгаа. Энэ үедэнь үнеэдтээ ехэ мэдэхэйгээр хандажа, тэрэнэйнгээ хойноһоо бүхы һанаа сэдьхэлээ, анхарал оролдолгоёо табидаг байгаа бшуу. Удааншье болонгүй малынь тэрээндээ дадашоо һэн. Үнеэдэйнгээ олоороо тугаллажа эхилхэдэнь, тэрэ басагамнай хэдэн үдэр соо фермэһээ холо ошодоггүй байгаа. Тиигэжэ Галинамнай тугалнуудаа бүрин бүтэнөөр абажа, зүбөөр тэнжээжэ, һайн тамиртайгаар тугалшанда тушаагаа һэн. Түрүүшынхеэ тугаллаһан үнеэдэй дэлэн нидхэрхэ, оло дахин һааха гэһэн гуримые залуу һаалишан һайнаар ойлгожо абаа. Тиигэжэ энэ һаалишан түрүүшынгээ амжалта түйлаба. Ажахын жэлэй 11 һара хахадта (һаагдаһан үень тэрээнһээ бүри бага) даалгагдаһан 12 гунжануудайнгаа тус бүриһөө һаалишан Гражданинова 1300 литр һү һааба (түсэбынь 1100 литр, социалистическэ уялгань 1200 литр).

—Мүнөө олохон юумэндэ һурааб. Бүхы һанаа сэдьхэлээрээ өөрынгөө ажалые һайшаанаб. Хэрбээ түрүүшынгээ жэлдэ өөрынгөө абаһан уялгые уридшалан үлүүлэн дүүргээ һаа, хойто ерэхэ жэлдэ үнеэн бүриһөө бүри ехэ — хоёр мянган литрһээ бага бэшэ һү һаахаб,—гэжэ тэрэ һаалишан хөөрэнэ.

ҺААЛИШАДЫЕ УРМАШУУЛГА

Үнэн сэдьхэлһээн, үсэд шангаар ажаллаһан һаалишадые правлениин зүгһөө тус тустань сэгнэдэг. Гол түлэб бүхы һаалишаднай нэмэлтэ түлбэри болгон тус бүридөө 150—200 литр һү, 500—600 түхэриг мүнгэ абаһан байха юм.

Һаяхан манай һаалишадай ажабайдалда угаа ехэ баяр болоо. Артелиин правленидэ ниитын мал дээрэ хүдэлжэ байһан олон хүнүүд сугларанхай байба. Энэ суглаан дээрэ түрүү һуури эзэлһэн комсомолецууд-залуушуулай һүнэй-товарна фермые даагша Гавриил Иннокентьевич Перовто хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаһанай үнэншэл...

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта)

Хитадай Коммунистическа партиин Центральна Комитедэй пленум

ПЕКИН. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэнэй ёһоор КПК-гэй Бүхэхитадай VIII съездээр һунгагдаһан Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй пленум 1956 оной сентябриин 28-да болоо.

Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй түрүүлэгшээр Мао Цзэ-дуние, КПК-гэй ЦК-гэй түрүүлэгшын орлогшонороор Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лай, Чжу Дэ болон Чэнь Юние пленум һунгаа.

КПК-гэй Центральна Комитедэй генеральна секретаряар Дэн Сяопиние пленум һунгаһан байна.

Пленум хадаа КПК-гэй ЦК-гэй Политбюрое: Мао Цзэ-дун, Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лай, Чжу Дэ, Чэнь Юнь, Дэн Сяо-пин, Линь Бяо, Линь Бо-цюй, Дун Би-у, Пын Чжэнь, Ло Жун-хуань, Чэнь И, Ли Фу-чунь, Пын Дэ-хуай, Лю Бо-чэн, Хэ лун болон Ли Сянь-нянь гэгшэдһээ һунгаа.

Уланьфу, Чжан Вэнь-тянь, Лу Гин-и, Чэнь Бо-да, Кан Шэн, Бо И-бо гэгшэд КПК-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүнэй кандидадуудаар пленум дээрэ һунгагдаһан байна.

КПК-гэй ЦК-гэй Политбюрогой Саг үргэлжын комитедые Мао Цзэ-дун, Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лай, Чжу Дэ, Чэнь Юнь, Дэн Сяо-пин гэгшэдһээ пленум һунгаа.

КПК-гэй ЦК-гэй секретариадые Дэн Сяо-пин, Пын Чжэнь, Ван Цзя-сян, Тань Чжэнь-линь, Тань Чжэн, Хуан Кэ-чэн, Ли Сюэ-фын гэгшэдһээ пленум һунгаа.

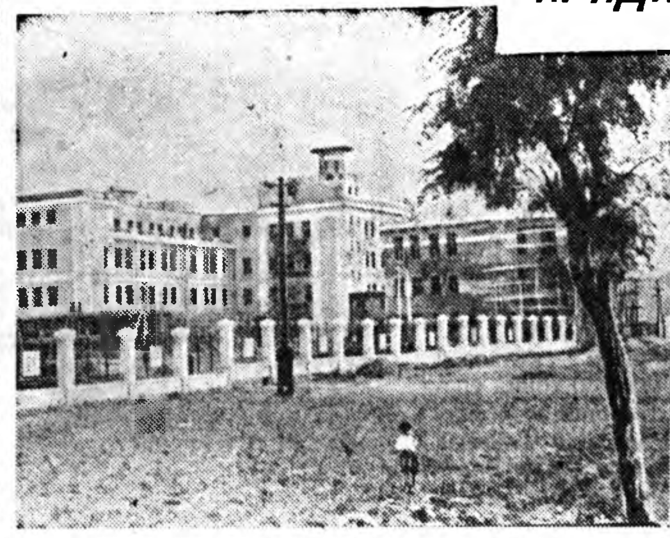
КПК-гэй ЦК-гэй секретариадай гэшүүдэй кандидадуудаар Лю Лань-тао, Ян Шан-кунь, Ху Цяо-му гэгшэд пленум дээрэ һунгагдаа.

КПК-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи партийна хиналтын Центральна комиссиин гэшүүдээр Ван Цун-у, Ван Вэй-чжоу, Ван Вэй-ган, Шуай Мын-ци, Лю Гэ-пин, Лю Си-у, Лю Лань-тао, Ли Сы-ин, Ли Шу-ли, Сяо Хуа, У Гай-чжи, Гао Кэ-линь, Гао Ян, Ма Мин-фан, Чжан Дин-чэн, Дун Би-у, Цянь Ин гэгшэдые пленум һунгаһан байна.

КПК-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи партийна хиналтын Центральна комиссиин гэшүүдэй кандидадуудаар Ван Хань, Лю Ци-жэнь, Ли Цзин-ин, Гун Цзы-жун гэгшэд пленум дээрэ һунгагдаа.

КПК-гэй ЦК-эй дэргэдэхи партийна хиналтын Центральна комиссиин секретаряар Дун Би-у, тэрэнэй орлогшонороор — Лю Лань-тао, Сяо Хуа, Ван Цун-у, Цянь Ин, Лю Си-у гэгшэдые пленум һунгаа.

АРАДАЙ ДЕМОКРАТИИН ОРОНУ

Корейскэ Арадай Демократическа Республика. Столица Пхеньян город шадар мяханай ехэ комбинадай барилга дүүргэгдэжэ байна. Тус комбинат жэл соо 2.000 тонно мяханай элдэб продукци гаргажа байха юм. Энэ предприятида советскэ түхеэрэлгэ хэрэглэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мяханай комбинат харуулагдана.

ТАСС-эй фотохронико.

Румынска Арадай Республика. Румынида тракт... рилэгдэдэг болоһоор оройдоол хэдэхэн жэл үнгэрөө... турша соо тракторна завод Румыниин хүдөө ажах... хүсэтэй) 30 мянган гаран трактор үгэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бэлэн болоһон тракторнууд зав... тори дээрэ байна.

«Аджерпресс» гэжэ Румынска хэблэлэй агентс...

Суэц тухай асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхын түлөө эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй мэдүүлгэ

Дүтын Зүүн зүгтэ эб найрамдалда аюул тохёолдожо байһан тушаа дэлхэйн бүхы оронуудай эб найрамдалда дуратай олониитэ һанаагаа ехээр зобоно. Советскэ олониитэ мүн тэрэ мэтэ ехээр һанаагаа зобоно. США-гэй правительствын дэмжэлгые хүлеэн, Великобританиин ба Франциин правительствонууд Суэцкэ канал тухай асуудал шиидхэхэдээ хүсэрхэлгын политика хэрэглэхэ гэжэ һэдэнэ. Теэд иимэ политикань бүхы арадуудаар буруушаагдаһан байха юм.

Великобританиин ба Франциин правительствонуудай ябуулга ООН-эй ёһо заншалда болон Уставта таарахагүй байна. Эдэ ябуулгануудынь бүхы арадуудай интересүүдтэ харша байна. Тиимэһээ арсалдаата асуудалые хүсэ хэрэглэн шиидхэхэ гэһэн һэдэлгэнүүдые бүхы арадууд буруушаана. Англиин үргэн олониитэ английска правительствын ябуулгануудые буруушааха зуураа Суэц тухай асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхые эринэ. Тиихэдэ Франциdахи эб найрамдалай тала баригшад айлгаха, занаха политикаяа хаяжа, хэлсээ хэхые уряална. Суэцкэ канал шадар хүсэ хэрэглэхэ гэһэн эрмэлзэлгэдэ эсэргүү хүдэлөөн бүхы оронуудта үргэдэжэ байна.

Сэрэгэй ямаршье тулалдаан бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай хэрэгтэ аюултай. Тиимэһээ, Великобританиин болон Франциин правительствонуудай ябуулга эб найрамдалда болон бүхы арадуудай аюулгүй байдалда гай түбэг татаха байна. Тиимэһээ, заналта ба эрид шанга эрилтэ хэхэ ябадалда эсэргүүсэн, хэлсээ хэхын түлөө бүхы арадууд эбэй шууд оролдолго гаргаха ёһотой.

Суэц тухай арсалдаае ООН-эй гол ёһонуудта зохилдуулан хэлсээ хэжэ, эбэй ёһоор шиидхэхын тулада өөһэдынгөө нүлөөгөө хүсэдөөр хэрэглэхыень бүхы правительствонуудые уряалһан Эб найрамдалай Соведэй хандалгые Советскэ Союзай эб найрамдалай тала баригшад дэлхэй дээрэхи бүхы ханинартаяа хамта халуунаар дэмжэнэ. Бүхы оронуудай суднануудай Суэцкэ каналаар һаадгүйгөөр ябалга эбэй ёһоор шиидхэгдэхэ зэргэтэй. Тиихэдээ Египедэй сүлөөтэ эрхые, тэрэшэлэн Суэцкэ каналые хэрэглэдэг гүрэнүүдэй интересүүдые хараадаа абаха шухала байна. Имагтал Суэцкэ асуудалые зүб зүйтэйгөөр иигэжэ шиидхэлгэ эб найрамдалые болон уласхоорондын харилсаа холбооe бэхижүүлхэ хэрэгтэ зохилдохо байна бшуу.

Суэцкэ канал тухай асуудалые хаража үзэхэдөө, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин байгуулагдаха үедэ үндэһэ һууринь болоһон эдэ гол ёһонуудһаа сухарихагүйень, ООН-ие эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитет эб найрамдалай тала баригшадай бултанайнь зүгһөө уряална. Египедэй сүлөөтэ эрхые сахижа, мүн бүхы гүрэнүүдэй суднануудай каналаар һаадгүйгөөр ябажа гаралгые хангажа шадахаар тиимэ шиидхэбэри абахыень уряална. Арадуудай дура хүсэлөөр байгуулагдаһан Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци хадаа тус Организациин үмэнэ абаһан уялгануудаа баруун гүрэнүүдэй правительствонуудаар дүүргүүлхэ ёһотой ба дүүргүүлжэ шадахашье байна.

Суэц тухай асуудал эбэй ёһоор шиидхэгдэхэ ёһотой! Энээниие эб найрамдалда дуратай советскэ арад эринэ. Энээниие дэлхэйн бүхы арадууд эринэ.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитет.

СССР-эй ба Афганистанай хоорондо ажал хэрэгэй талаар холбоо барисаан бэхижэнэ

КАБУЛ. (ТАСС). Узбекскэ ССР-эй хүдөө ажахын министрын орлогшо Д. Хамракулов түрүүтэйгээр СССР-эй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци Афганистанда һара соо аяншалаа.

Афганистанда байха үедөө советскэ мэргэжэлтэд Афганистанай каракуль хони ба мяха-нооһоной хони үсхэбэрилдэг гол районуудта хүрэжэ, каракуль хонидой тоо толгой олон болгохо талаар Афганистанай правительствын абажа байһан хэмжээ-ябуулгануудтай, тусхайлбал, каракуль хони үсхэгшэдэй кооперативай ажал-ябуулгатай танилсаа. Мейменъ городһоо 65 километрын газарта байдаг Ата Хан Ходжа гэжэ һуурин газарта делегациин гэшүүд хүрэжэ, шэнэ үүлтэрэй каракуль хони бии болгоһон селекционер Гуль Мухаммедэй хүдэлмэритэй танилсаа. Мүн Афганистанай хлопок таридаг гол районуудта советскэ мэргэжэлтэд хүрэһэн байна.

Советскэ делегациин гэшүүд иигэжэ тэмдэглэнэ. Афганистанай хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон хүдэлмэрилэгшэдтэй маанадтай уулзажа хэһэн хөөрэлдөөнүүд хани халуун оршон байдалда үнгэрдэг байгаа. Хүдөө ажахыда СССР-тэ амжагдаһан туйлалтанууд тухай Афганистанай мэргэжэлтэд ехээр һонирхсо, хоёр ороной мэргэжэлтэдэй хоорондо ажал хэрэгэй холбоо барисаа бэхижүүлхэ ба хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые үргэнөөр халан абалсаха шухала байһан тухай тэдэнэр мэдүүлээ.

Түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлһэнэй ашаар

(Түгэсхэл)

гэ болон 1956 оной выставкын медаль барюулагдаһан байна. Аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Хорун, мүн иимэ үнэмшэлгэ болон медальнуудые һаалиин 2-дохи фермые даагша коммунист Алемасовта, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат һаалишан Анна Никитична Алемасовада болон залуу һаалишан комсомолка Любовь Петровада барюулһан байна. Энэ суглаан дээрэ олон малшад угаа баяртайгаар үгэ хэлэжэ, түрэл Коммунистическэ партидаа, Советскэ Правительствода үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөө. Түрүү һаалишад Прасковья Тырина, Анна Вязмина, Мария Курдюкова болон бусад өөһэдынгөө хүдэлмэриин баян дүй дүршэл тухай хэлэжэ, жэлэй дүүрэтэр бүри ехэ һү һаажа, ерэхэ жэлдэ үнеэн бүриһөөн 2500 литр хүрэтэр һү һаахабди гэжэ уялга абаа.

Үгэ хэлэхэ зуураа, тэдэнэр зунай үедэ малда нэмэлтэ ногоон тэжээл үгэлгын һайн үрэ дүн харуулһые тэмдэглэбэ. Юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ зунай бэлшээриин үедэ үнеэдтэ 36 килограмм хүрэтэр һаяхан сабшаһан хара таряанай нялха ногооe, хожомоо овёсой болон гороохын ногоон үгтэдэг байгаа ха юм. Суглаанда хабаадаһан малшад ерэхэ жэлдэ үнеэн бүриһөөн 1800 литрһээ доошо бэшэ һү һаажа, 1957 ондо хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха хүндэтэ эрхэ бүхы колхозоороо олохо гэжэ шиидэбэ.

Мүнөө жэлдэ манай артель эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ түсэбөө мүн лэ үлүүлэн дүүргэнхэй. 100 үнеэн бүриһөө һайжаруулагдаһан үүлтэртэй 95 тугал абтажа тэнжээгдээ.

Намарай шара набшаһан унажа, Сибириин шэмэрүүн хүйтэн үбэл дүтэлбэ. Малайнгаа үбэлжэлгэдэ артельнай урда жэлнүүдтэ оробол һайнаар бэлдээ. Малай үбэлжэхэ байрануудта заһабари хэгдэжэ дүүрээ, малдаа үбһэ тэжээл хаһа соогоо абаһан байнабди. Мүнөө үнеэн бүридэ 6 тонно хүртэхөөр кукурузын һайн шанартай силос болон ондоошье шэмэтэ тэжээл бэлдэгдээ. Үнеэн бүридэ 15—20 центнер хүртэхөөр, шэмэ ехэтэй үбһэн бэлэдхэгдээд, мүн концентрат болон бусад тэжээл абтажа байна. Һүнэй товарна фермымнай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн бүри хүсэтэйгөөр дэлгэржэ, ажахын шэнэ жэлые угтуулан дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялгануудые абажа байнхай. Һаалишад Тырина, Астраханцева, Вязмина, Юн-Тян, Батышева болон бусад ерэхэ жэлдэ үнеэн бүриһөөн 2400—2500 литр һү һаахабди гэжэ уялга абаа.

ХЭРЭГЛЭГДЭЭГҮЙ АРГА БОЛОМЖОНУУД

Манайда һү һаалтаар үшөө хэрэглэгдээгүй байһан арга боломжонууд бии. Тиимэ арга боломжонуудай нэгэниинь хадаа үнеэдэй дэлэнгые һааһанайнгаа хойто тээ нидхэржэ, һүүлшынь һү һайтар шоборжо абаха арга болоно. Һаяхан 1-дэхи һүнэй товарна фермэ дээрэ энээн тушаа туршалга хэжэ үзэһэн байнабди. Тэндэ Ильинскиин тоһоной заводой директор нүхэр Ю. Ревина байлсаа. Туршалга хэхын түлөө Валентина Астраханцевагай даажа байһан үнеэд абтаа һэн. Үнеэгээ һаажа дүүргэһээр, дэлэнгыень һайса нидхэржэ, нидхэржэ, дахин һаажа оробо. Тиихэдэнь үнеэн бүриһөө 150 грамм һү нэмэжэ абтаа. Тиимэ туршалга баһал хоёрдохи һаалгын үедэ хэгдэбэ. Тиихэдэнь үнеэн бүриһөө 190 грамм һү нэмэжэ һаагдаа. Хоёр һаалгын эсэстэ гэхэ гү, али үдэр соо 8 процент тоһолиггой 340 грамм һүн үнеэн бүриһөө һаагдаба. Тэрэнэй ашаар үдэр соо һаагдаһан һүнэйнь тоһолиг дунда зэргээр 4,6 процент болоо һэн. Тоолоод үзэхэдэ гансахан энэ арга хэрэглэһэнэйнтээ ашаар жэлдээ үнеэн бүриһөө 210 литр һү нэмэжэ абаха, бүхы артель дээрээ 30 мянга литр шахуу һү ехээр абтаха болоно бшуу. Хэрбээ тэрэ һү гүрэнэй сэнгээр абаад үзээ хада артельдэмнай 30 мянган түхэригэй олзо доход нэмэжэ орохо болоно ха юм. Эдэ бүгэдэ тансахан зооветмэргэжэлтэдтэ эли бэшэ, мүн манай аймагай болон республикыншье һаалишадта мэдээжэ. Теэд энэ ехэ арга боломжын үргэнөөр хэрэглэгдэнгүй байдагынь гэмшэлтэй. Энээниие манайшье артелиин олон һаалишад хэрэглэдэггүй байна.

Адуу малай хойноһоо һайнаар харууһалжа, манай фермын малшад һү абалгые ехэдхэхэ шэнэ арга оные оложо, хараалһан түсэбөө, абаһан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ, зургаадахи табан жэлэй даалгабариие уридшалан дүүргэхэ байһаниинь дамжаггүй.

СУЭЦ ТУХАЙ АСУУДАЛААР ИМПЕРИАЛИСТНУУДАЙ ХЭЖЭ БАЙҺАН ДИПЛОМАТИЧЕСКА МЭХЭ ГОХО

Каналай оршондо колониальна эзэрхэлгээ дахяад һэргээхын тулада Суэцкэ каналай компаниие Египедэй правительствын национальна мэдэлдээ абаһанһаа хойшонхи хоёр һарын турша соо США, Англи болон Франци ехэ оролдолго гаргаһан байна. Египедтэ эсэргүүгээр заналта хэхэ, элдэб янзын хорото аашануудые гаргаха, экономическа талаар элитээр баалалта хэхэ, хүсэ хэрэглэхэбди гэжэ айлгаха гэхэ мэтын иимэ арга методуудые Англиин, Франциин болон США-гэй зонхилхы этэгээдүүд хэрэглэжэ үзөөд байна. Египедтэ баалалта хэхэ шэнэ шэнэ аргануудые тэдэнэр мүнөөшье бэдэрһэн зангаараа.

Энэ талаар тэдэнэй һүүлэй үедэ «олоһон юумэнь» «Суэцкэ каналые хэрэглэгшэдэй ассоциаци» гэдэгые байгуулха гэһэн түсэб болоно. Тэрэ түсэбынь США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес зохёоһон байгаа. Энэ «түсэб» баруунай агууехэ гүрэнүүдэй үүсхэлээр Лондондо болоһон 18 ороной хабаадалгатай зүблөөн дээрэ хэлсэгдээ һэн. Тэрээндэ элдэб ажаглалтанууд хэгдэһэн болобошье, зүблөөндэ хабаадагшадай олонхидой зүгһөө даб дээрэ һайшаагдаһан байгаа.

Гэхэ зуура, түсэблэгдэжэ байһан энэ «ассоциациин» хара мэхэтэйгээр һанаашалагдажа байһаниинь эли байһан туладаа бүхы оронуудай, тэрэ тоодо Англиин болон Франциин олониитын дунда зэбүүрхэл үүдхэһэн, тэдэнэй зүгһөө шангаар шүүмжэлэгдэһэн байна. Английска «Рейнольдс ньюс» газетэ «ассоциациие» иимэээр тайлбарилан харуулна: «ассоциаци» байгуулха түсэб бүдүүлиг, таарагүй хэрэг гээшэ — энэ хадаа агууехэ гүрэнүүдэй шиидам болоно. Энэ түсэб хара мэхэтэйгээр зохёогдожо байһан туладаа, хүсэ хэрэглэхэ гэһэн удхатай болоно бшуу...»

Баруун гүрэнүүдэй һанаашалгын эзэрхэг байһые далдалхые оролдон, Англиин болон Франциин правительствонууд дипломатическа мэхэ гохо хэрэглэхэ гэжэ һэдэнэ. Тиин тэдэнэр «Египедэй правительствын нэгэ талын ябуулгаһаа уламжалан тохёолдоһон оршон байдалые» хаража үзэхын тулада ООН-нэй Аюулгүйн Соведэй заседаниие яаралтайгаар зарлаха эрилтэ хэһэн байна бшуу. Египедэй бэелүүлжэ байһан хуулита хэрэгүүдые эб найрамдалда аюул тохёолдуулна гэһэн хэбэртэйгээр харуулхые Англи Франци хоёр оролдоно. Египедэй бэшэ, харин баруун лэ гүрэнүүдэй зүгһөө иимэ тэнэг гэмнэлгээр гараһан аашаар эб найрамдалда аюул тохёолдуулагдажа байһые далдалхань бэрхэтэй байна бшуу. Аюулгүйн Соведтэ Англи Франци хоёрой хандалгые тайлбарилхадаа Индийскэ «Амрита Базар Патрика» гэжэ газетэ түрүү бэшэг соогоо иигэжэ тэмдэглэнэ: «хамагай түрүүндэ Дундада далай шадар өөһэдынгөө сэрэгүүдые олоор асаржа байһан Англи Франци хоёр бүгэдэниитын эб найрамдалда горьтой аюул тохёолдуулна. Иигэжэ тэдэнэр ООН-нэй Уставые эбдэнэ. Сэхыень хэлэбэл, Англи Франци хоёр бэшэ, харин Египет гомодол бариха эрхэтэй байна бшуу».

Суэц тухай асуудалые Египедэй сүлөөтэ эрхые хараадаа абан, эбэй ёһоор ба зүбөөр шиидхэхэ хүсэлэнтэйгээр баруун гүрэнүүд Аюулгүйн Соведтэ хандаа бэшэ юм. Энээнииень юун элеэр гэршэлжэ үгэнэб гэхэдэ, Аюулгүйн Соведэй түрүүшын заседаниин болоһон үдэр, тайлбарилан хэлэбэл, сентябриин 26-да Парижда Англиин ба Франциин премьер-министрнүүдэй болон гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хэлсээн эхилһэн байгаа. Английска «Дейли мейл» газетын парижска корреспондентын бэшэһэнэй ёһоор «Суэцкэ каналые уласхоорондын мэдэлдэ үгэхые полковник Насерэй зүбшөөтэр» Дундада далай шадар өөһэдынгөө сэрэгүүдые дайшалхы бэлэн байлгаха гэжэ хэлсээндэ хабаадагшад үгэеэ ойлголсоһон байна. Тиихэдэ, мүн лэ сентябриин 26-най үдэр Англиин гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ иигэжэ мэдүүлээ. Хэрбээ, ООН-эй шиидхэбэриин баруун гүрэнүүдые хангажа шадаагүй һаань, Египедтэ эсэргүү хэмжээнүүд абтажашье болохо байна. «Һүүлшын хэмжээ болгон» баруун гүрэнүүд хүсэшье хэрэглэжэ болохо юм гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглэһэн байна. Мүн энэ үдэр пресс-конференци дээрэ Даллес мэдүүлгэ хэһэн байгаа. Суэцкэ канал тухай асуудалаар Египедэй баримталдаг политика «бүтэхэ гэжэ» «һанаандаашье оруулжа шадахагүй байнаб» гээд, США-гэй гүрэнэй секретарь убайгүйгөөр мэдүүлһэн байна.

Эдэ мэдүүлгэнүүдынь юун тухай гэршэлжэ үгэнэб гэхэдэ, США-гэй, Англиин болон Франциин правительствонууд колонизаторска түсэбүүдээ бэелүүлгэдэмнай туһалха зэбсэг гээшэ гэжэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациие тоолодог байна. Хэрбээ, ООН-эй тэдэндэ таарамжатай шиидхэбэри гаргаагүй һаань, эб найрамдалые болон арадуудай аюулгүй байдалые сахиха үүргэтэй энэ уласхоорондын организациһаа гадуур, өөһэдөө зоргоороо ябуулга хэхэбди гэжэ убайгүйгөөр тэдэнэр хэлэдэг байна.

Зарим оронуудай, тусхайлбал, Франциин ба Нэгэдэмэл Королевствын зүгһөө Египедтэ эсэргүү хорото ябуулгануудай хэгдэдэг тухай Египедэй правительствын табиһан асуудалай Аюулгүйн Соведэй заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ байһан туладань, баруун гүрэнүүдэй зүгһөө хэгдэдэг иимэ таарахагүй мэхэ гохонуудай элирүүлэгдэхэ байһаниинь сохомтой. Египет тушаа эзэрхэг ябуулгануудые хэжэ байһыень зүбтүүлхэ ямаршье үндэһэ баримта баруун гүрэнүүдтэ байхагүй. Энээниие мүнөө өөһэдыншье хэблэл мэдэрхэ ёһотой болоод байна.

США-дэ ҺУНГАЛТЫН УРДА ТЭЭХИ КАМПАНИ БОЛОЖО БАЙНА

США-дэ һунгалтын урда тээхи кампани шиидхэхы шатадаа ороод байна. США-гэй президентын ба вице-президентын тушаалда хоёр партиһаа съезднүүд дээрэ һунгагдаһан кандидадууд орон соогуураа ябажа, һунгагшадай үмэнэ үгэнүүдые хэлэжэ эхилээ. Хоорондоо зүрилдэдэг партинуудай кандидадууд һунгагшадай үмэнэ үгэ хэлэхэдээ, бэе бэеэ муушалалсадаг байна. Эйзенхауэр Никсон хоёр үгэ хэлэхэдээ, американска арадай үмэнэ рес... парти «габьяатай» гэжэ... республиканецуудта мүн... харюусадаг демокрадуу... шалжа ородог юм.

Хэрбээ республиканска... кандидадуудай президент... це-президентын тушаалда... байгаа һаань, «эб най... һалбаран бадаралга»... «американецууд саашада... гүй һайн байдалтай бол... уряатайгаар Эйзенхау... хоёр кампанияа үнгэрг... дэнь, демокрадууд хадаа... канска правительствын ү... канска арадай байдалай... тухай мэдээнүүдые урдаа... дадаг байха юм. Дейтр... хан үгэ хэлэхэдээ, демо... партиһаа президентын... кандидадаар дэбжүүлэгд... венсон Эйзенхауэрай до... литикые шүүмжэлээд, а... бүхы гэр бүлэнэрэй таба... хуби шахуунь ядуу байд... заагаа. Хүдэлмэригүйш... хэлэхэ зуураа, США-гэй г... автомобильна промышл... энэ жэлдэ 230 мянган хүд... ажалһаа гаргагдаа, Дейт... бан хүдэлмэришэнэй... ажалгүй юм гэжэ Стивен...

Американска үргэн ол... шадай һанал бодолые... абалсан хоёр партиин т... үгэ хэлэхэдээ, «эб найрам... үгые ехэ олоор хэрэглэд... Теэд энэнь имагтал хоо... болоно бшуу. Үнэндөө а... тинь «хүйтэн дайнай»... баримталһан зангаараа... канска «Дейли Уоркер» г... жэ тон мэргэнээр ажагл... байна. Гадаадын полити... республиканска ба демо... партинуудай хэһэн мэдү... хоорондохи илгаань юуб... мокрадуудай һанамжын ё... «хүйтэн дайнда» ураг... харин республиканецууд... жын ёһоор Холбоото Ш... дай урагшатайгаар бэелү... шье, дэлхэйн эб найрамд... тай бүхы арадуудаар бу... һан энэ политикаһаа а... арсахые хүсэнэгүй. США... президентын тушаалда р... ска партиһаа дахяад д... һэн, мүнөөнэй вице-прези... сон энээн тушаа сэхэ р... һэн байха юм. Лос-Анже... галтын болохоо байһан... рамдуулан үгэ хэлэхэдээ... стическэ аюул» гэдэг үн... хүүр дахин дабтаад, ССС... социалистическэ лагерии... нуудтай харилсаа б... «хүсэ баримталха» ябад... гэй саашадань үргэлжэл... һайн байгаа гэжэ Никс... байна. Энэ хараа бодоло... дууд мүн лэ орхидоггүй... нэй программа «хүсэ х... найрамдалые хангаха»... бэелүүлхые уряалдаг юм.

США-гэй демократиче... мүн республиканска парт... ленна-финансова монопо... томо бүлэгүүдтэ туһалдаг... аша туһые хараһан пол... лүүлдэг юм. Тиимэһээ хо... гадаадын, мүн дотоодын... тиимэ ехэ илгаа байжа... болоно.

Н. Ч...

Английска тагнуулай хэдэн агентнууд Польшодо баригдаба

ВАРШАВА. (ТАСС). Тадеуш Бабульскиин толгойлдог английска тагнуулай бүлэгүүд Польшын территори дээрэ август һарада усадхагдаһан байгаа гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ.

Английска тагнуулай агентнуудые арестовалхада нюусаар бэшэлгэ хэхэ химическэ зүйлнүүд, мүн гүрэнэй нюусада хамаатай материалнууд тэдэнһээ олдоһон байгаа. Арестовалагдагшад гэм зэмээ мэдэрһэн байна.

Английска тагнуулай агент Ежи Байер намайе энэ хүдэлмэридэ хабаадуулһан байгаа гэжэ Тадеуш Бабульский хэлээ. Польшын территори... мышленна ба обороны... нууд тухай нюуса мэдээ... лийска тагнуулда дамжу... байһан юм.

Редактор Д. Л. ЛОБ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00880. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №